

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Rapport nr. 1/2018

Hedmarksskogbruket i tall

Skogfondregnskapet 2017 og skogstatistikk 2017

Fylkesmannen i Hedmark
Rapport nr. 1/2018

Forfatter: Kringlebotn, T. (red.), Haget, D., Holaker, T., Kjær, R., Haug, F., Sandtrøen, M., Nyberget, A.L.O.
Tittel: Hedmarksskogbruket i tall. Skogfondregnskapet 2017 og skogstatistikk 2017

ISSN: 2387-2101
ISBN: 978-82-7555-163-2

Forsidebildet:
Foto: Det fantastiske treet – Bård Løken, Norsk skogmuseum
Bilder i rapporten:
Foto: Tore Holaker, hvis ikke annet er angitt.

© 2018 Forfatterne

Rapporten er lisensiert under «Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommersiell – Del På Samme Vilkår 3.0 Norge»-lisensen som er gjengitt her: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/no/>

Forord

Fylkesmannen i Hedmark fører regnskap over skogfondmidlene og rentemidlene av skogfondet. Skogeierens skogfond skal brukes til tiltak som stimulerer til aktiv bruk av skogressursene og til etablering og oppbygging av kvalitetsskog. Rapporten inneholder statistikk over de ulike tiltakene i skogbruket basert på skogfondregnskapet, noe som omfavner det meste av skogbruksaktiviteten i Hedmark. Rapportens tekstdel inneholder en beskrivelse og analyse av skogbrukets aktiviteter i Hedmark 2017 fra Fylkesmannens ståsted.

Alle publikasjonene i rapportserien Hedmarksskogbruket i tall - skogfondregnskapet, finnes elektronisk fra 1982 og fram til i dag, og er samlet her: www.fylkesmannen.no/hedmarksskogbruket.

Emneord:

Skogbruk, statistikk, Hedmark, skogfond, rentemidler, tømmeromsetning, skogkultur, skogsveger, bioenergi, trebruk, skogskader, skogbruksplanlegging, miljøregistrering.

TØMMER | Rolf Jacobsen | Det er godt det finnes tømmer ennå i verden...

Innhold

Forord	3
Skogbruket i Hedmark 2017	6
Bioøkonomistrategi for Innlandet 2017-2024	9
Skog- og trestrategien for Hedmark og Oppland	9
Trebruk	10
Tømmeromsetning	12
Infrastruktur for skogbruket	16
Skogkultur	25
Skogskader	32
Plan og miljø	35
Lov og kontroll	37
Skog, skole og samfunn	43
Skogfondregnskapet 2017	45
Skogfond – Regnskapsoversikt per 31.12.2017	47
Spesifikasjon av tilskudd – Regnskapsoversikt per 31.12.2017	48
Tilbakebetalt skogfond spesifisert på formål – Regnskapsoversikt per 31.12.2017	49
Rentemidler I – Regnskapsoversikt per 31.12.2017	50
Rentemidler II – Regnskapsoversikt per 31.12.2017	51
Revisjonsberetning	52
Skogstatistikk 2017	53
Grøfting 2017	54
Gjødsling 2017	55
Skogkultur 2017, foryngelse I	56
Skogkultur 2017, foryngelse II, forts. neste side	57
Skogkultur 2017, foryngelse II, forts. fra forrige side	58
Skogkultur 2017, foryngelse III	59
Skogkultur 2017, juletre og pyntegrønt	60
Skogkultur 2017, ungsogpleie	61
Skogkultur 2017, bestandspleie mv.	62
Diverse formål 2017 – Skogbruksplan, forsikring, bioenergitiltak, miljøtiltak mv.	63
Skogsveger 2017, fordelt på tiltak og vegklasse – finansiert med skogfond	64
Skogsbil- og traktorveger 2017, ferdig godkjente	65
Avvirkning 2017 (i kubikkmeter) fordelt på størrelsesgrupper	66
Avvirkning 2017 (i kubikkmeter og bruttoverdi) fordelt på eierkategorier	67
Gjennomsnittspriser 2017 fordelt på sortimenter	68
Skogbruksplanlegging, miljøregistreringer og miljøtilskudd 2017	69

Skogbruket i Hedmark 2017

Hovedtall for Hedmarksskogbruket

Her er en samling av sentrale tall som beskriver aktiviteten og omfanget av skogbruket i fylket.

Noen nøkkeltall for Hedmarksskogbruket

- 17 % av landets produktive skogareal
- 17 % av landets stående volum
- 18 % av landets tilvekst
- 30 % av landets avvirkning for salg
- 25 % av landets skogkulturinvesteringer
- 30 % av landets verdiskaping i primærskogbruket
- 15 % av landets verdiskaping fra trelast- og trevareindustrien
- 1 300 sysselsatte i primærskogbruket gir med ringvirkninger grunnlag for i alt 5 000 arbeidsplasser

Kilde: NIBIO/Landskog, NILF og SSB.

Avvirkning og investeringer

Tabell i: Utvalgte nøkkeltall fra Skogfondregnskapet.

Nøkkeltall	2017	2016
Avvirkning volum m ³	2 985 081	2 906 618
Avvirkning verdi kr	1 071,0 mill	979,1 mill
Innbetalt skogfond kr	142,7 mill	128,4 mill
Tilskudd mv. kr	33,1 mill	34,4 mill
Utbetalt skogfond kr	149,3 mill	151,0 mill
Innestående skogfond kr	323,9 mill	297,1 mill
Utbetalt skogkultur kr	107,0 mill	103,7 mill
Planting antall ^{*)}	10,3 mill	9,6 mill
Planting dekar ^{*)}	51 200	49 400
Markberedning dekar	39 400	41 500
Ungskogpleie dekar	62 400	64 900
Gjødsling dekar	51 400	58 200
Utbetalt veg kr	36,5 mill	47,5 mill
Nybygd skogsbilveg m ^{**)}	21 200	30 500
Ombygd skogsbilveg m ^{**)}	76 000	63 700

*) Kun nyplanting

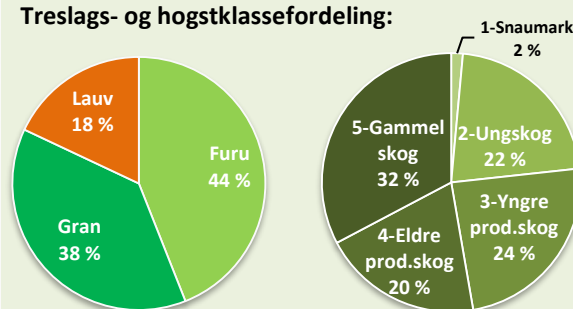
***) Ferdig godkjente veier

Ressursene er grunnlaget

Produktivt skogareal i Hedmark er totalt 13,9 millioner dekar, hvorav 12,1 antatt drivverdig areal. Dette er 50 % av fylkets totale areal på 27 400 km².

Treslags- og hogstklassefordeling:

Stående volum produktiv skog er 142 mill. m³ (u.b.)
Årlig tilvekst er om lag 3,9/4,1^{*)} millioner m³.

Avvirkningen er om lag 75 % av tilveksten.

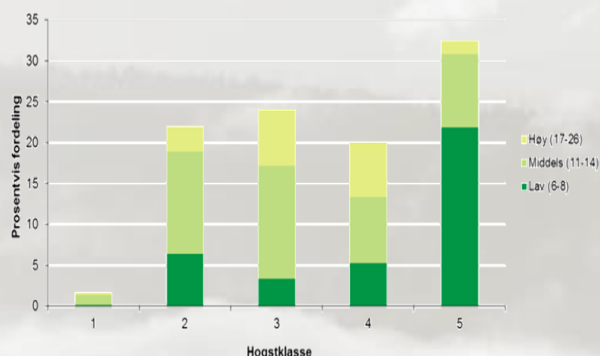
De siste åra har gjennomsnittlig avvirkning økt til rundt 3 millioner m³ til industrielle formål.

I tillegg kommer virke til ved og hjemmeforbruk, anslått til 0,18 mill. m³.

Siden 1920 er volum av stående skog og tilvekst mer enn doblet. Den gang stod det i gjennomsnitt 4,5 m³ pr. dekar, i dag står det 10,5 m³. Tilveksten har i samme tidsperiode økt fra 0,14 til 0,3 m³ pr. dekar.

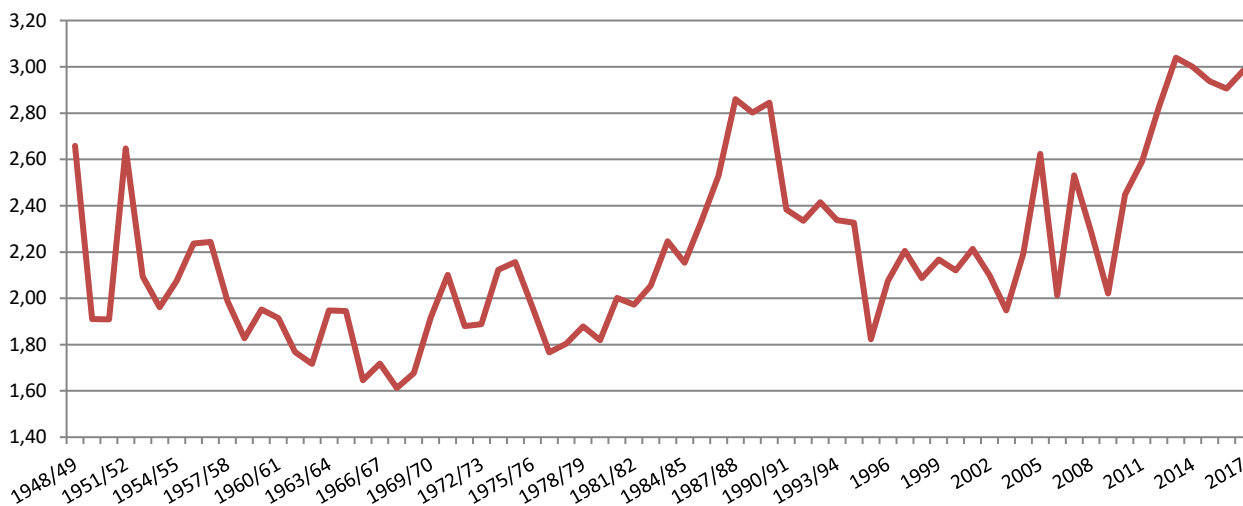
*) Viser til drivverdig/total tilvekst på produktivt skogareal.

Kilde: NIBIO/Landsskog 2016

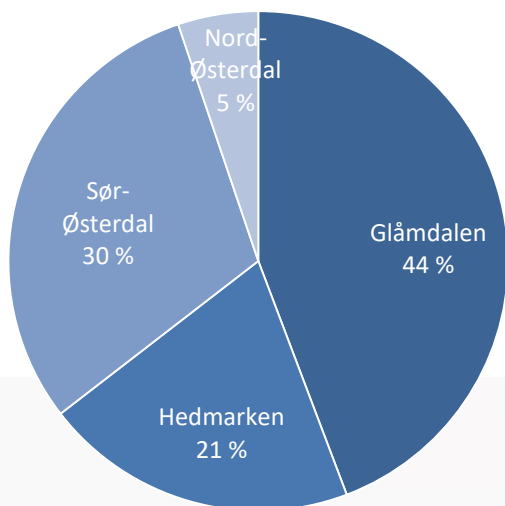
Figur I: Produktivt skogareal fordelt på hogstklasser og bonitet. Kilde: NIBIO/Landskog 2016

Salgsavvirkning i Hedmark - millioner m³

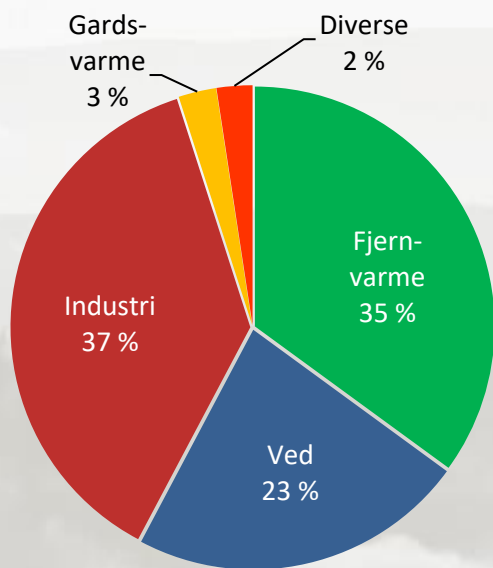
Figur II: Historisk avvirkningsvolum (salg industrivirke) i Hedmark fra 1947/48-2017.

Kilde: Skogfondregnskapet og Hedmark Skogselskap.

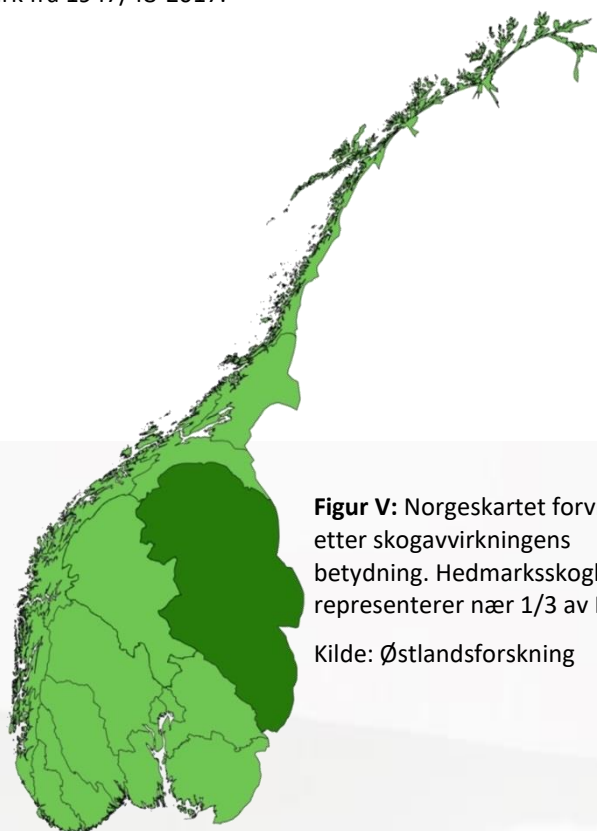
Figur III: Regionvis tømmeravvirkning 2017.

Kilde: Skogfondregnskapet.

Figur IV: Bioenergiproduksjonen i Hedmark (på totalt 1,4 TWh) fordelt på bruksområder.

Kilde: Fylkesmannen i Hedmark, SSB

Figur V: Norgeskartet forvrengt etter skogavvirkningens betydning. Hedmarksskogbruket representerer nær 1/3 av Norge.

Kilde: Østlandsforskning

Skog og miljø

Miljøhensyn i produktiv skog

12 % av den produktive skogen i Hedmark er underlagt strenge miljørestriksjoner:

Naturvernområder ¹⁾	2,7 %
Naturtyper verdi A ¹⁾	0,5 %
Nøkkelbiotoper ¹⁾ og ²⁾	2,5 %
Kantsoner	6 %

14 % av volumet båndlegges pga. verneområder og andre miljøhensyn.

¹⁾ Dette arealet er kartfestet.

²⁾ Nesten alt ligger i hkl. IV (9 %) og V (90 %).

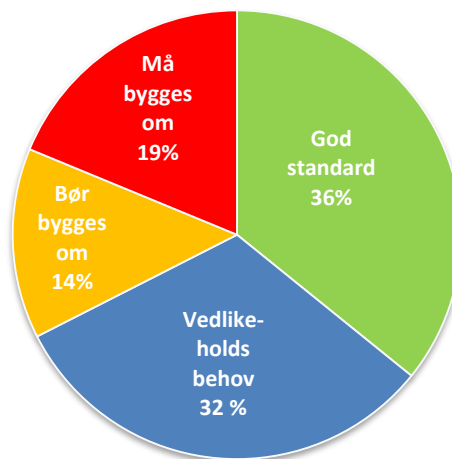
Kilde: FMHE og NIBIO

Skogbrukets infrastruktur

Tabell ii: Vegnettet i Hedmark fordelt på offentlige veger, private veger generelt, samt skogsbilveger.

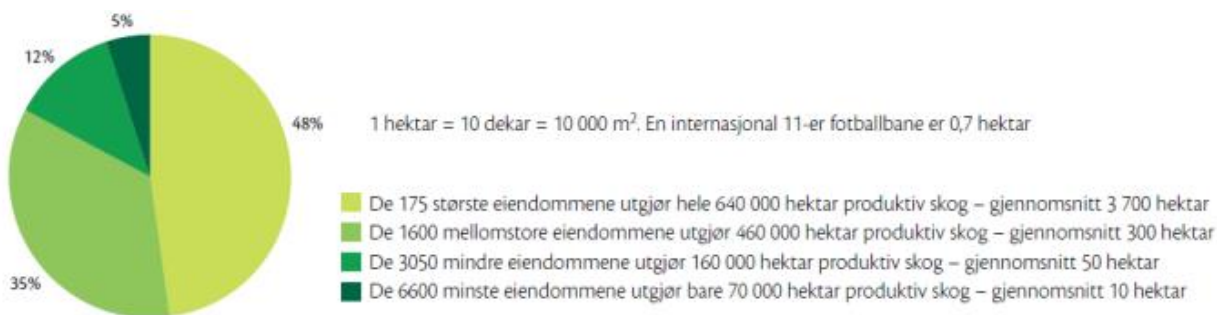
Vegkategorier	Lengde km	Andel %
Europaveg	212	0,8
Riksveg	620	2,2
Fylkesveg	3 949	14,0
Kommunal veg	2 259	8,0
Privat veg	9 584	34,0
Skogsbilveg	11 599	41,1
SUM veger	28 223	100,0

Kilde: GIS-analyse ved Fylkesmannen i Hedmark, 2015.

Figur VI: Fordeling av tilstand for alle skogsbilveger i Hedmark 2015. Kilde: FM-rapport 4/2016

Eierstruktur

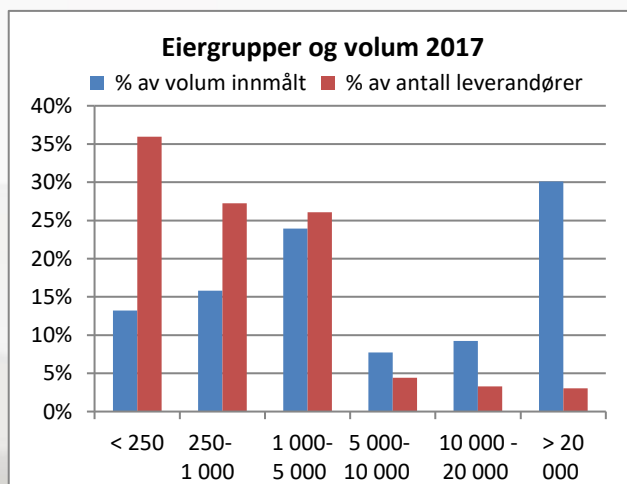

Figur VII: Nær 11 500 skogeiere forvalter Hedmarksskogen. Gjennomsnittlig skogeiendom er ca. 1200 dekar produktiv skog. Kilde: Skogfondregnskapet

Tabell iii: Skogeiendommer i Hedmark etter eiertype (med minst 25 dekar produktivt skogareal).

Eiendom	Prod. skogareal (dekar)	%
Private skogeiere	8 796 992	69,6
Bygdeallmenninger	830 055	6,6
Sum priv. skogeiendommer	9 627 047	76,2
Staten *)	2 054 478	16,2
Kommuneskoger	958 612	7,6
Sum off. skogeiendommer	3 013 090	23,8
Sum skogeiendommer >25 daa	12 640 137	100,0

*) Statskog, Opplysningsvesenets fond, statsallmenninger. Kilde: SSB

Figur VIII: Sammenhengen mellom størrelsesgrupper av skogeiendommer og innmålt tømmerkvantum i relative tall. Kilde: Skogfondregnskapet.

Bioøkonomistrategi for Innlandet 2017-2024

Sentrale punkter i skog- og trestrategien er innarbeidet i **Bioøkonomistrategi for Innlandet 2017-2024**, som også eies av fylkesmennene og fylkeskommunene i Hedmark og Oppland.

Strategien legger til rette for økt verdiskaping, flere arbeidsplasser og økt konkurransekraft i de biologisk baserte verdikjedene.

Bioøkonomistrategien har fem hovedinnsatsområder:

- Kunnskap og kompetanse
- Marked og konkurransekraft
- Biologiske ressurser og returstrømmer
- Samarbeid
- Synliggjøring og kommunikasjon

Det grønne skiftet

Bioøkonomistrategien bygger opp under regionale, nasjonale og internasjonale mål om å gå fra sorte til grønne karboner i et grønt skifte for en mer bærekraftig fremtid for alle. Innlandet har sterke fortrinn innen flere viktige områder i bioøkonomien, og strategien legger opp til å styrke disse videre, samt utvikle og skaffe kunnskap på områder hvor det er behov for å styrke regionen.

Skog- og trestrategien for Hedmark og Oppland

Strategi for skog- og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016 er et samarbeid mellom Fylkesmannen i Hedmark, Fylkesmannen i Oppland, Hedmark fylkeskommune og Oppland fylkeskommune. Strategien ble vedtatt i desember 2012, og dannet utgangspunkt for Østerdalskonferansen som ble arrangert første gang i Elverum i mars 2013. Økt verdiskaping er strategiens hovedbudskap.

Strategiens hovedmål er:

Skogen og de skogbaserte næringene skal gi økt verdiskaping i Innlandet, og bidra til å løse viktige samfunnsoppgaver innen klima og miljø.

I samarbeid med skog- og trenæringene er det valgt å ta for seg følgende temaer:

- trebruk
- bioenergi
- skogproduksjon
- transport
- rekruttering og kompetanse
- klima og miljø

Handlingsplaner

Strategien følges opp med årlige handlingsplaner i nært samarbeid med skog- og trenæringenes organisasjoner og kommunene og den er førende for bruken av regionale virkemidler innen skog- og tresektoren.

Strategien er forlenget ut 2018 og vil bli rullert i 2019.

Trebruk

Flere større bygg i tre reises nå i Innlandet. Flaggskipet er Mjøstårnet i Brumunddal, men flere er under planlegging og oppstart. Det bygges bl.a. skoler i Kongsvinger, Sør-Odal og Elverum og det planlegges omsorgsboliger i Stor-Elvdal. I Oppland bygges det også skoler, helsebygg og flerbrukshaller i tre. Byggene har bidratt til at det er høstet verdifulle erfaringer hos byggherrer, arkitekter og leverandører. Enkelte av byggene vil bli fulgt videre i forskningsprosjekter bl.a. med hensyn på inneklima i større trebygg.

Denne utviklingen er viktig fordi beregninger viser at bruk av tre i bygg og konstruksjoner er den anvendelsen av treet som gir høyest verdiskaping og det beste klimaregnskapet. Utviklingen gir også interessante muligheter for utvikling i treindustrien i Innlandet. Moelven blir allerede ansett som verdensledende etter blant annet flere grensesprengende bygg- og bruprosjekter og i 2017 startet Nordisk Massivtre AS opp produksjon av massivtre-elementer i Kongsvinger. Andre bedrifter har spesialisert seg på bygg i lafteelement, spesielt til driftsbygninger.

CO₂-utslippet halveres

Regjeringens hovedmål i klimapolitikken er at Norge skal bli karbonnøytralt innen 2030, noe som gir store utfordringer for alle samfunnssektorene. Innenfor bygg- og anleggssektoren kan bruk av tre som byggemateriale gi viktige bidrag for å nå dette målet. Trebaserte løsninger har et lavt energiforbruk i produksjonen og lavt CO₂-utslipp per produsert enhet, og totalt for de ulike typene bygg. Generelt ligger trebaserte bygg og konstruksjoner 40-50 prosent lavere i CO₂-fotavtrykk sammenlignet med andre bygge-metoder, og det uten at lagringseffekten av CO₂ i tre er tatt med.

Kompetanseprogram for økt bruk av tre

Kompetanseprogrammet for økt bruk av tre i Innlandet finansieres av Fylkesmennene og fylkeskommunene. I 2017 har Kompetanseprogrammet stått bak i alt 10 arrangementer som har belyst mulighetene og utfordringene med tre som byggemateriale. Flere av disse har vært i samarbeid med Nasjonalt program for leverandørutvikling. Det har i tillegg blitt arbeidet med enkeltkommuner i forhold til konkrete prosjekter. Det er arrangert studieturer for å kunne se ferdige bygg, diskutere med utbygger, arkitekt og entreprenør.

Flere kommuner har allerede lagt ut byggeprosjekter på Doffin med klare føringer om bærekraftig, klimavennlige løsninger med fokus på bruk av tre.

Det er *Tredriverne* i Hedmark og Oppland som har ansvaret for å gjennomføre Kompetanseprogrammet. Dette skjer i samarbeid med ledende miljøer innen bruk av tre i bygg, blant annet Treteknisk Institutt og TreFokus. Tredriveren er et nasjonalt nettverk, som koordineres av Innovasjon Norge, med mål om å øke bruken av tre.

For mer informasjon om Kompetanseprogrammet:

- Tredriveren i Hedmark, Wenche Høye, tlf. 414 16 453
- Tredriveren i Oppland, Ole Jonny Kalstad, tlf. 909 50 003

Planer for 2018

2018 er det siste i programmets nåværende form og det legges opp til et aktivt år.

- ✓ Regionale samlinger med befaringer til pågående byggeprosjekter.
- ✓ Frokostmøter med utbyggere og aktører.
- ✓ Studieturer og større samlinger
- ✓ Utarbeide en felles veileder om trebyggerier i miljø- og energiplaner.

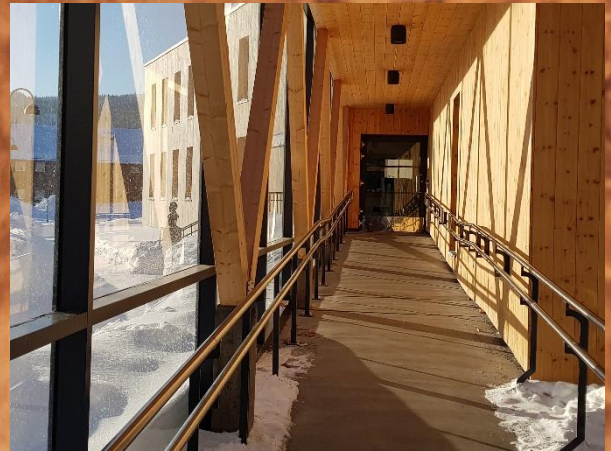
Ny digital veileder i industrielt trebyggeri

Bygg21, TreFokus, FoU-miljøer og aktører i byggenæringen, har utviklet en veileder for industrielt trebyggeri. Veilederen er tilgjengelig bl.a. på <http://trefokus.no/treveilederen>

Tre er tradisjon. Tre er karbonlager. Tre er trivelig.

Hanstad skole, Elverum, moduler i massivtre. Ferdig til skolestart høsten 2017. Foto: Hans Erik Skari

Fjøs bygd i lafteelement. Foto: Østerdal Tre AS

Kongsvinger ungdomsskole, bygd i massivtre. Foto: Tordar Sætheråsen

Det nye administrasjons- og undervisningsbygget «Annes hus» på Evenstad, Høgskolen i Innlandet. Åpnet i 2017. Foto: Tore Holaker

Tømmeromsetning

Salgsavvirkningen i Hedmark var i 2017 2.985.081 m³. En oppgang fra 2016 på i rundt av 80.000 m³.

Gjennomsnittleverandøren i 2017 var 1.246 m³. Det er 50 m³ opp fra 2016. Diagrammet nedenfor viser hvordan dette fordeler seg på eiergrupper. Eiergruppen 1.000 – 5.000 representerer «gjennomsnittsliverandøren».

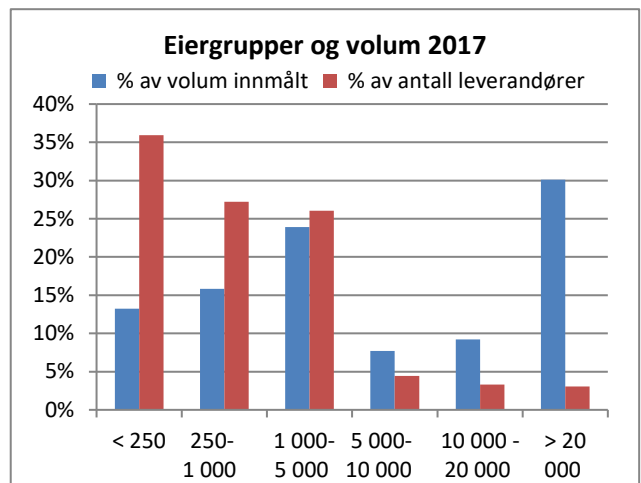
47 % av avvirkningen kommer fra eiendommer over 5.000 dekar. 24 % fra eiendommer mellom 1.000 og 5.000 dekar, og 29 % fra eiendommer under 1.000 dekar. Det er som året før.

83,9 % av kvantumet kommer fra privat- og kommuneskoger, 7,0 % fra almenninger og 9,1 % fra Stat- og OF-skoger.

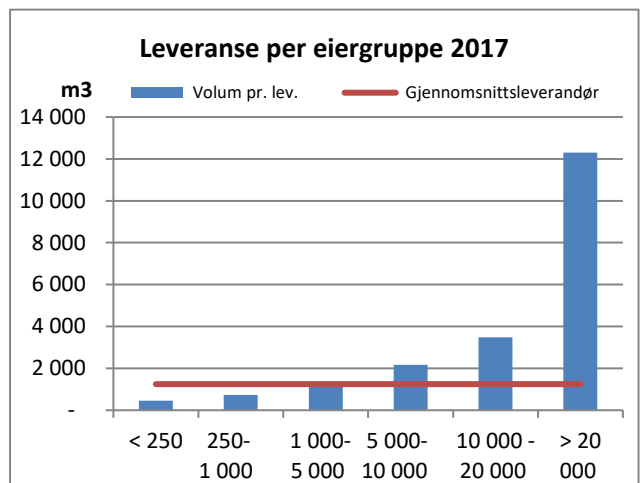
Den gjennomsnittlige tømmerprisen var 359 kr/m³, en oppgang på 22 kr/m³ fra året før. Almendingene hadde en gjennomsnittlig tømmerpris på 364 kr/m³, 5 kr/m³ høyere enn privat- og kommuneskoger og 15 kr/m³ mer enn Stat- og OF-skoger.

Elverum og Kongsvinger kommuner hadde også i 2016 størst avvirkning med henholdsvis 291 656 m³ og 275 712 m³. For begge noe lavere enn 2016. I sum representerer disse kommunene 19 % av avvirkningen.

Førstehåndsverdien av tømmeret i Hedmark var i 2017 kr 1.070.956.561. En oppgang på i underkant av 92 millioner kr, eller 9 % fra året før.

Figur 1. Sammenhengen mellom størrelsesgrupper av skogeiendommer og innmålt tømmerkvantum i relative tall. Kilde: Skogfondregnskapet.

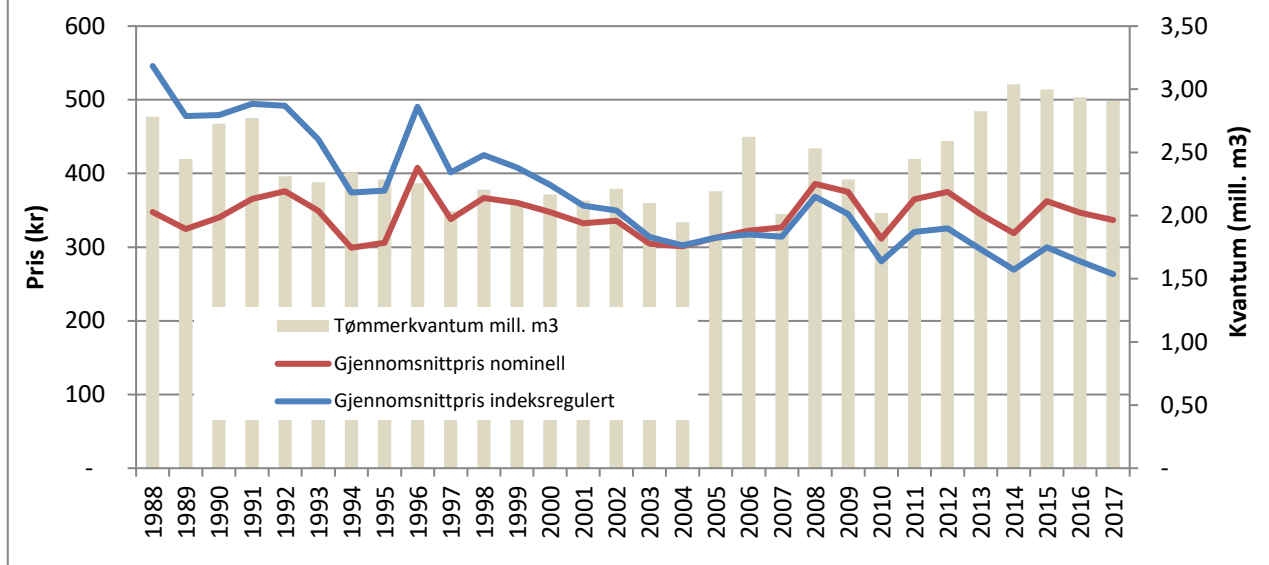

Figur 2. Fordeling av tømmerkvantum per leveranse, fordelt på eiergrupper. Kilde: Skogfondregnskapet.

Tabell 1. Regionvis fordeling på avvirkning i volum, verdi og gjennomsnittlig tømmerpris (endring), fordelt på regioner 2017. Endring fra året før i liten skrift. Kilde: Skogfondregnskapet.

Region	1000 m ³	%	Verdi mill.kr.	Snitt kr/m ³
Hamarregionen	606 -18	20 -1	210 +7	346 +21
Glåmdalsregionen	1321 +111	44 +3	490 +71	371 +25
Sør-Østerdalsregionen	904 -19	30 -2	323 +10	357 +19
Nord-Østerdalsregionen	155 +5	5 0	48 +3	312 +14
Hedmark 2017	2985 +78	100	1071 +92	359 +22

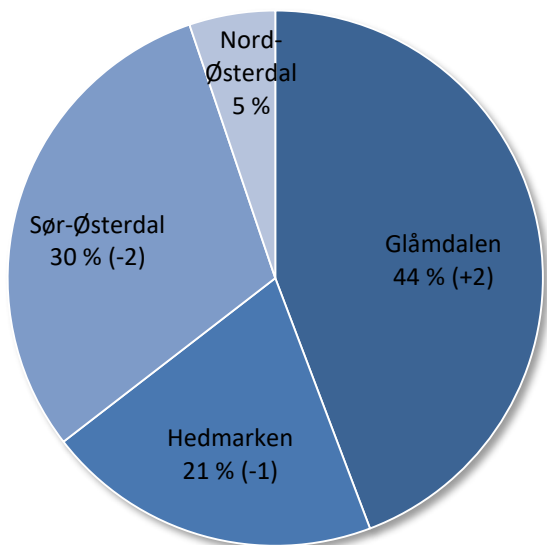
Tømmeromsetning og priser i Hedmark 1988-2017

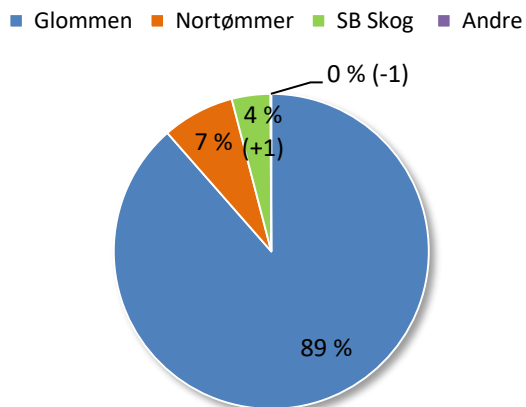
Figur 3. Tømmeromsetning i Hedmark 1988-2017, med nominell tømmerpris og indeksregulert tømmerpris «2004-kroner». Kilde: Skogfondregnskapet.

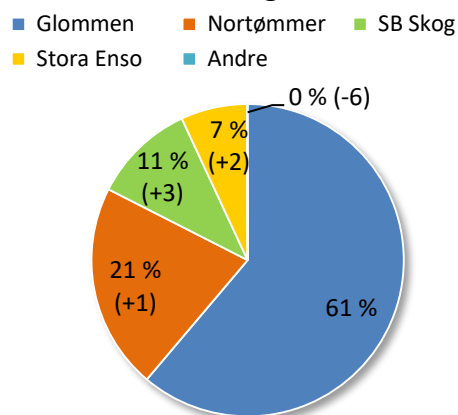
Tømmeromsetning regionvis - 2017

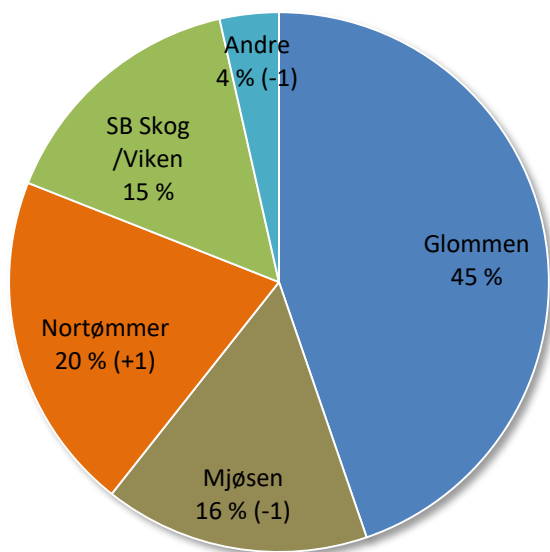
Tømmeromsetning Nord-Østerdal

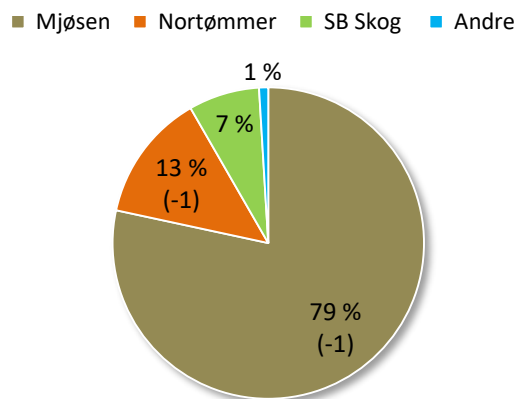
Tømmeromsetning Sør-Østerdal

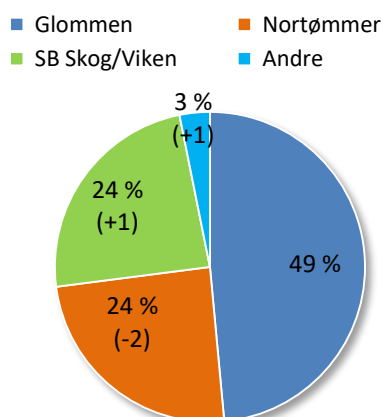
Tømmeromsetning Hedmark - 2017

Tømmeromsetning Hedmarken

Tømmeromsetning Glåmdalen

Figur 4: Tømmeromsetning 2017 fordelt på regioner og tømmerkjøpere (+/- i forhold til 2016, avrundet til hele tall)

Glommen er summen av Glommen Skog SA og Glommen Skog AS.

SB Skog er summen av SB Skog AS og Viken Skog SA

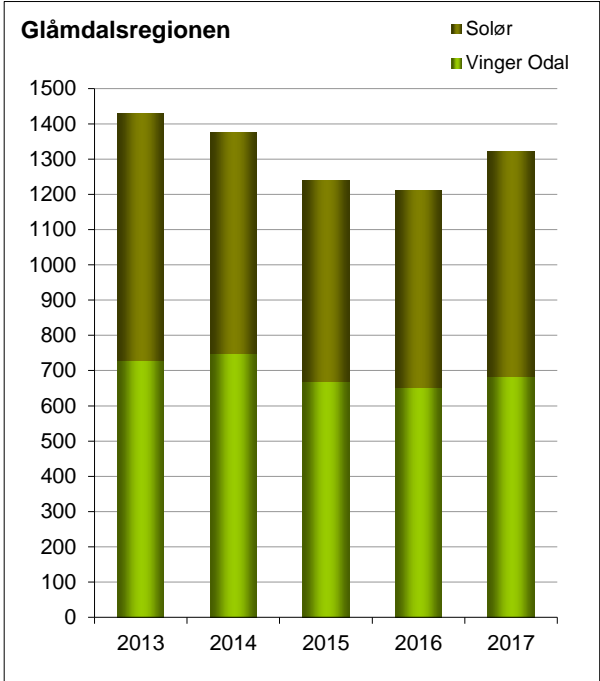
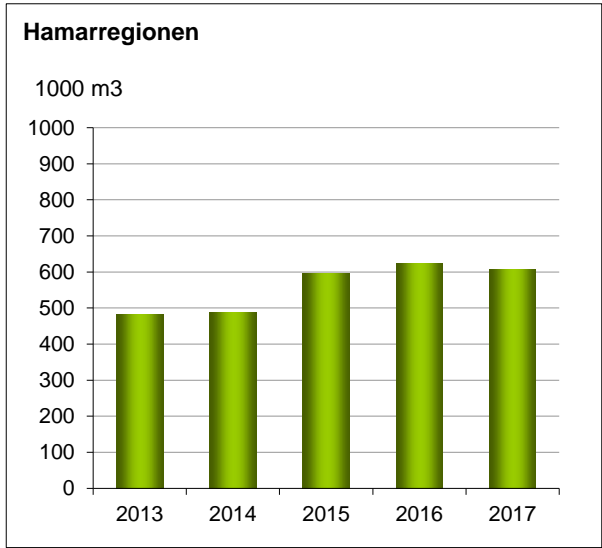
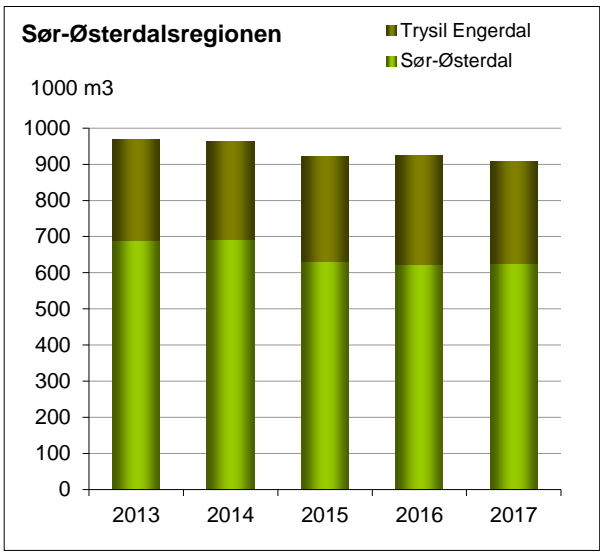
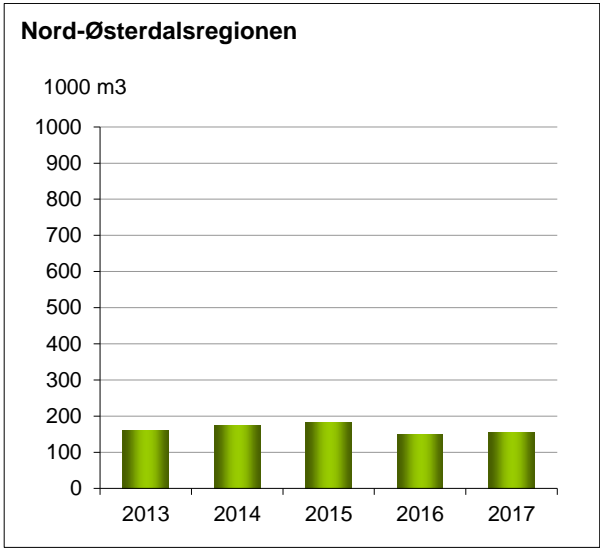
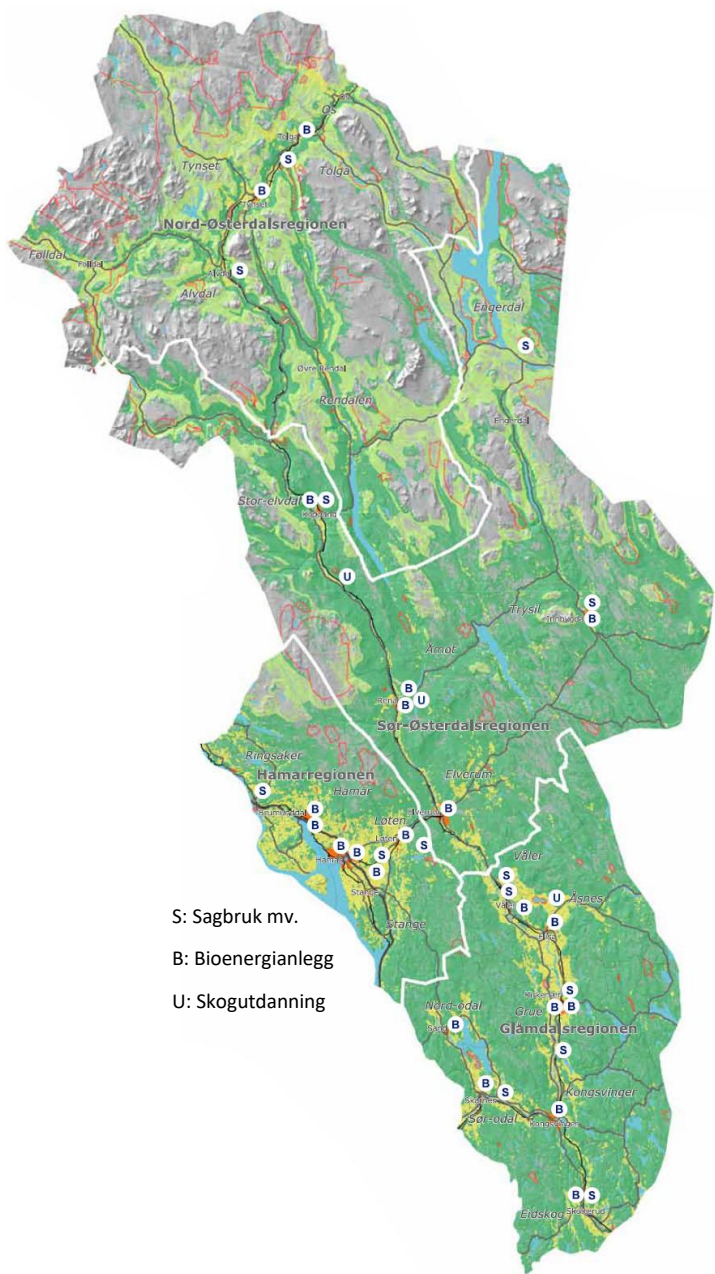
Andre:

NØ: To privat skogeiere

SØ: Summen av Solør Agrotre AS og Trysil kommuneskoger KF

H: Summen av Stora Enso Skog AS, Scanpole og Glommen Skog AS

G: Summen av Terje Lindkjølen AS, Eidskog-Stangeskovene AS, Norsk Virke AS, Stora Enso Skog AS, Bredesen Opset og private skogeiere.

Figur 5: Tømmeromsetning 2013-17 fordelt på regioner i Hedmark. Kilde: Skogfondregnskapet.

Infrastruktur for skogbruket

For tømmertransporten som kjører på flere kategorier veg fra velteplass til industri eller terminal, er det viktig at det er sammenhengende «korridor» for transporten som gir mulighet til å laste maksimalt. Det har på grunn av at antall transporter reduseres positive effekter for miljø, trafiksikkerhet og økonomi.

Tømmertransport er definert som spesialtransport. Det er bakgrunnen for at vegene kan åpnes for større totalvekter og vogntoglengder enn det som gjelder for annen transport på det samme vegnettet. Det ble innført mulighet for å tillate 24 meter tømmervogntog med totalvekt 60 tonn fra 2013. I Hedmark er hele riks- og europavegnettet åpnet for 24 meter lengde og totalvekt 60 tonn.

Fylkesvegnettet er totalt 3.850 km. Ved årsskiftet var 2.660 km eller 69 % åpnet for 60 tonn totalvekt og 24 meters vogntoglengde for tømmertransport. 70 km eller 2 % var åpnet for 56 tonn totalvekt og 24 meters vogntoglengde og det øvrige, 1.120 km eller 29 % av fylkesvegnettet var fortsatt begrenset av 50 tonn totalvekt eller lavere. Vogntoglengden er kun unntaksvis mindre enn 24 meter. Begrensningene er i hovedsak knyttet til bruere med usikker eller for dårlig bæreevne, men det finnes også vegstrekninger hvor selve vegen har for dårlig bæreevne til å tåle en slik belastning.

Kommunene har ansvar og beslutningsmyndighet for eget vegnett. De melder to ganger i året inn til Statens Vegvesen status for kommunale veger som grunnlag for den kommunale delen av veglistene. Tilpasning til og praksis med dette varierer betydelig mellom kommunene. Noen kommuner, som Våler, har skrevet opp alle kommunale veger til 24 meter og 60 tonn. I andre enden av skalaen er Eidskog som knapt har kommunale veger som er åpnet for kombinasjonen 24 meter vogntoglengde og 60 tonn totalvekt.

Som styrende dokument for transporten på skogsbilvegnettet ligger «Generelle kontrakts- og leveringsbestemmelser for sagtømmer og massevirke av bartre og løvtre» fra mai 1998, det såkalte «Røde heftet». I dette stilles krav om at virket kan kjøres fra leveringsstedet ved bilvei til kjøpers tomt på veier som holder minst 8 tonns normalaksellast. Godkjenning av vei baseres på vegnormalene av 1980 for veiklasse III og IV i barmarksperioden. Vegnormalene for skogsbil-/landbruksveger har fra 1980 stilt krav om enkeltaksellast på 10 tonn for vegen i forbindelse med bygging og ombygging. Vegnormalen forholder seg ikke til totalvekter for vogntog. I praksis kjøres det normalt 60 tonn på skogsbilvegnettet, hvis «korridoren» videre på det offentlige vegnettet åpner for det.

Viktig at hele «korridoren» fra velte til tømmermottak tåler 24 m vogntog med totalvekt 60 tonn.

Skogsbilveger

Det er 11.600 km skogsbilveg i Hedmark.
Av dette har:

- en tredjedel god standard
- en tredjedel har behov for tyngre vedlikehold
- en tredjedel har ombyggingsbehov

Samlet ble det godkjent 93 km veg i 2017 fordelt på 70 prosjekter. Det tilnærmet samme lengde som året før, antallet noe ned. Dette tilsvarer i lengde 0,8 % av infrastrukturen i skogen. Flaskehalsar har, som på det offentlige vegnettet, høy prioritet fordi bruer, snuplasser og bæreevne er grunnleggende elementer for rasjonell logistikk.

Størst var aktiviteten i Åmot, både for ny- og for ombygging, i sum 23 km. Deretter fulgte Rendalen med 22 km, Elverum 11,6 km og Åsnes med 11,1 km. Totalt utgjør dette 73 % av det som ble ferdigstilt i 2017. I Åmot har med ny arrondering av eiendommer etter jordskiftet fortsatt behov for justering og supplering av infrastrukturen i skogen. For andre kommuner er det store enkeltprosjekter som veker tungt i statistikken.

Nye veger

Det ble i 2017 i alt ferdigstilt 20,2 km nye skogsbilveger med tilskudd og 1,1 km bygd uten tilskudd. Totalt ble det ferdigstilt 21,3 km med ny veg. Det er 9,3 km mindre enn året før. Dette er prosjekter som kan ha gått over flere år, og det kan være litt tilfeldig om det ferdigstilles det ene eller det andre året.

Med skogfondsordningen ble det i 2016 investert i underkant av 8,4 millioner kroner til nybyggingsprosjekter. En nedgang på 0,7 millioner fra året før.

Ombygde veger

Det ble ferdigstilt i alt 73,5 km med ombygde veger i 2017 med tilskudd, 10 km mer enn i 2016. I tillegg kommer 2,6 km bygd uten tilskudd. Totalt ble det ferdigstilt 76,1 km med ombygd veg. Det er en økning på 12,4 km eller 20 % fra året før. Dette omfatter også et antall punktutbedringer.

Punktutbedringer er ikke til erstatning for, men som supplement til ombygging av veg.

Behovet for ombygging av skogsbilveger er stort, og selv om omfanget er i positiv utvikling er aktiviteten fortsatt mindre enn det faktiske behovet. Skal Hedmarksskogbruket være leveranse- og konkurransedyktig i et internasjonalt tømmermarked er en funksjonell infrastruktur av de viktigste forutsetningene for å kunne være nettopp det.

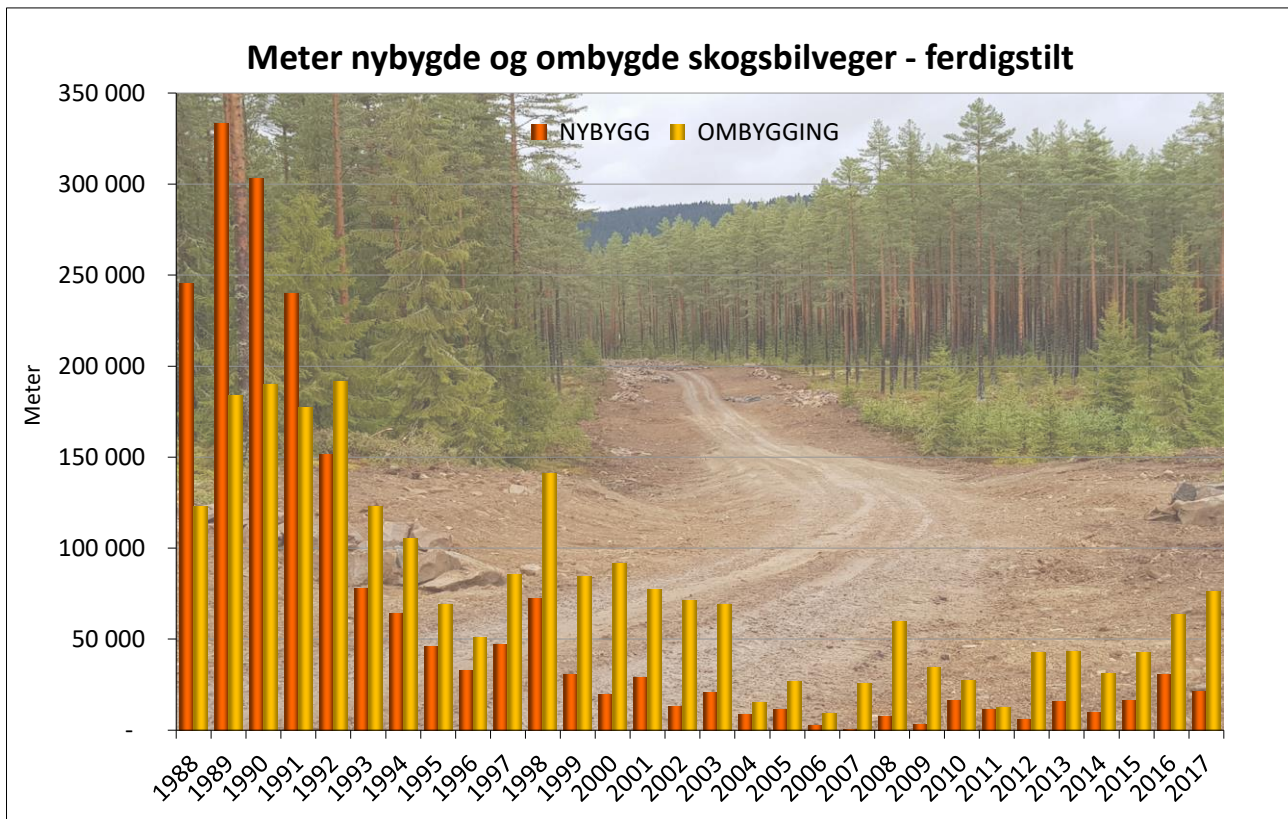
Med skogfond ble det gjennomført ombyggingsprosjekter for i overkant av 10,7 millioner kroner. Det er 7 millioner kroner eller over 40 % mindre enn i 2016.

God drenering er viktig i alle sammenhenger.

Vannet må vekk for at vegen skal tørke opp.

Figur 6: Antall meter nybygd og ombygd skogsbilveg 1988-2017. Kilde: Skogfondregnskapet.

Tilskudd

Det ble gitt tilsagn om tilskudd til i alt 108 prosjekter fordelt på 23 nybygde veger og 85 ombyggingsveger. Ombygginger inkluderer punktutbedringer. Hedmark ble tildelt 13 millioner kroner, som er 10 % av den nasjonale rammen. Dette ble kun brukt til skogsveger. I tillegg ble det trukket inn 1,4 millioner kroner fra ferdigstilte prosjekter og fra prosjekter som ikke har blitt gjennomført innen fristen. Samlet ble det gitt tilsagn på 14,4 millioner kroner. Gjennomsnittlig tilskuddssats for nye veger var 26 % og for ombygginger 30 %.

Vegvedlikehold

Bruk av skogfondmidler til vegvedlikehold gikk ned fra 19,7 millioner til 15,6 millioner. En nedgang på 16 %. Utviklingen er isolert negativ. Noe forklaring ligger i at store skogeiere som Statskog ikke har rapportert inn vedlikeholdstall. Sett over noen år er nivået stabilt, men omfanget må økes ut over dette for at vegene også i framtida skal være funksjonelle i forhold til behovene som skogbruket har.

På vegnettet med god standard er det viktig at det løpende årlige vedlikeholdet opprettholdes. Det har også stor betydning at det tunge vedlikeholdet gjennomføres for å løfte denne delen av vegnettet opp i god standard så det deretter kan vedlikeholdes rasjonelt. Skjer ikke det vil forfallet av skogsbilvegnettet fortsette.

Med dagens nedbørsmønster blir god drenering stadig viktigere. Stikkord er; grøfter, stikkrenner og vegetasjon!

Slitelaget må være så tykt at vegen kan vedlikeholdes maskinelt og formes så vannet renner av.

Skogfond og skogsveger

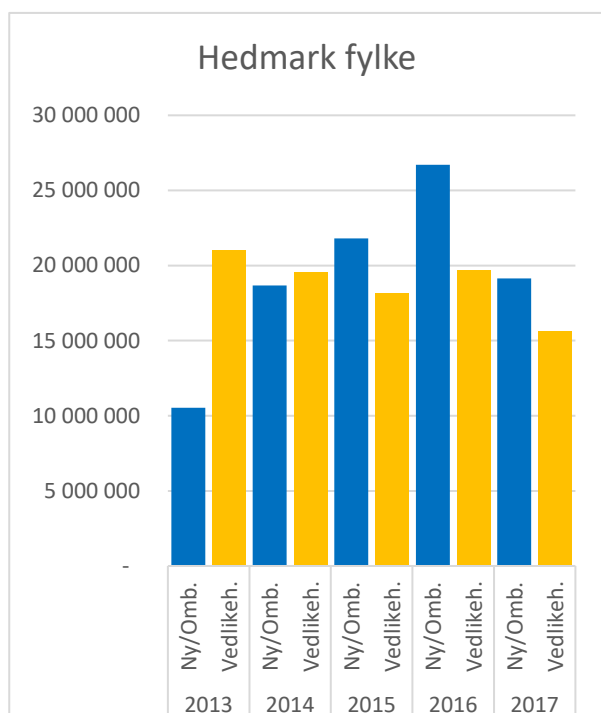
Skogfond er hovedfinansieringskilden for både ny-, ombygging og vedlikehold for de fleste eierkategorier.

For almenninger og offentlige skoger er ikke det tilfelle. Disse eierkategoriene har ikke skattefordel og registrerer i varierende grad vegvedlikeholdet i skogfondsregnskapet. Det gir underestimerte tall i statistikken. Ved bygging og ombygging av veg som får tilskudd blir kostnadene registrert i skogfondsregnskapet i forbindelse med tilskuddsutbetalingen.

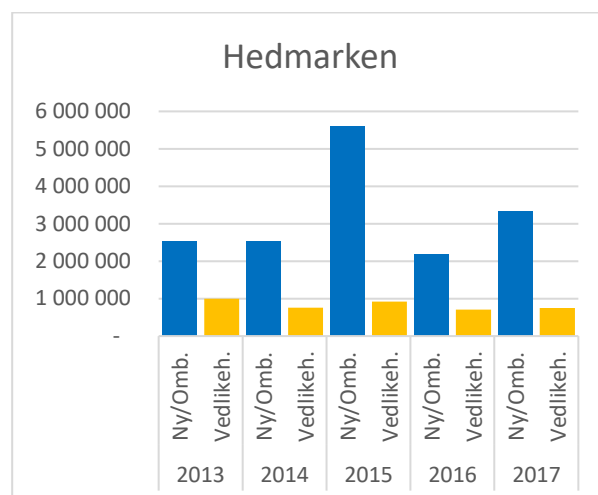
Det vil være naturlig å se bruken av skogfond over flere år. Bygging og ombygging går ofte over flere år og det kan være noe tilfeldig om en veg er godkjent i det ene eller det andre året. Trenden for Hedmark samlet er at utviklingen er positiv.

Vedlikeholdskostnadene burde være tilnærmet like eller stigende fra år til annet. I skogfondsregnskapet framstår de som avtagende, spesielt fra 2016 til 2017. Det siste er i noen grad knyttet til at store offentlige skoger ikke har registrert slike kostnader i 2017.

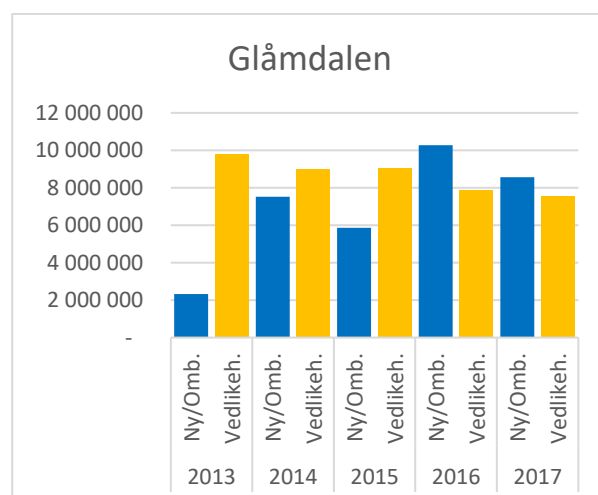
Bruken av skogfond til vegformål vil være en del av en prioritering mellom flere gode formål.

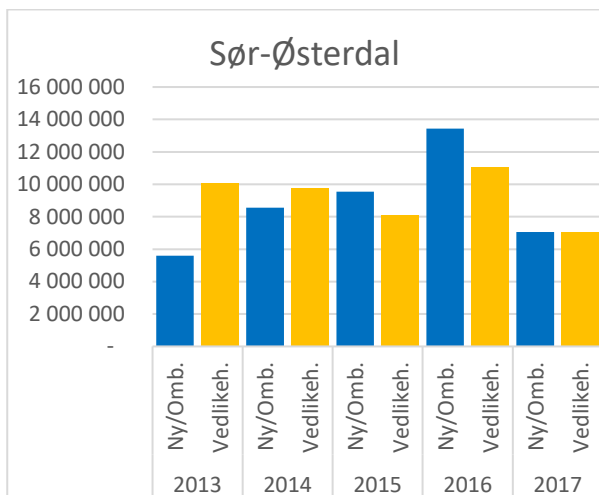
Figur 7: For Hedmark fylke trenden en svak nedgang i bruk av skogfond til vegvedlikehold. Sett over en 5-årsperiode er det en positiv utvikling innen ny- og ombygging av skogsbilveger.

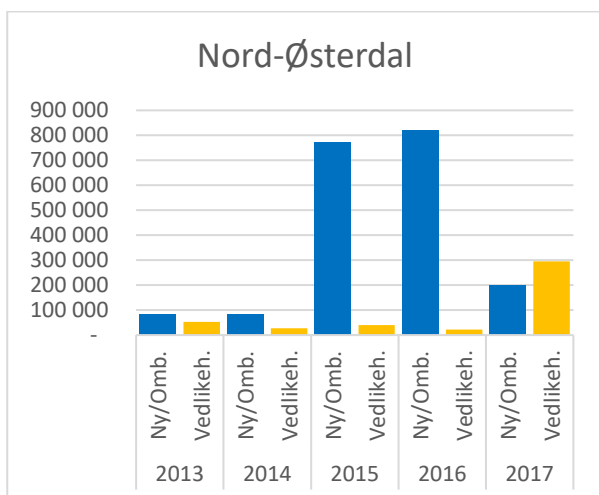
Figur 8 a: For Hedmarken trenden en svak nedgang i bruk av skogfond til vegvedlikehold. Almenningskogbruket registrerer ikke vedlikeholdskostnader i skogfondsregnsket. For ny- og ombygging er trenden positiv.

Figur 8 b: Også for Glåmdalen er trenden en svak nedgang i bruk av skogfond til vegvedlikehold. For ny- og ombygging er trenden positiv.

Figur 8 c: For Sør-Østerdal trenden en nedgang i bruk av skogfond til vegvedlikehold. En god del av den dramatiske nedgangen fra 2016 til 2017 er knyttet til at store offentlige skoger ikke har registrert aktivitet i 2017, mens det er gjort tidligere. For ny- og ombygginger trenden positiv, men med en tilsynelatende nedgang i 2017.

Figur 8 d: Nord-Østerdal har positiv utvikling både innen ny- og ombygging samt vedlikehold.

«Norgespendelen»

Tømmertogene mellom Hedmark og skogindustrien i Karlstad er fortsatt like viktig for å holde Hedmarksskogbruket i gang på det høyt nivå. Også i 2017 gikk rundt en tredjedel av avvirkningsvolumet i Hedmark til disse fabrikkene, hovedsakelig med tog.

Tømmertogene til Karlstad holder fortsatt Hedmarksskogbruket i gang!

Godspakke Innlandet

Godspakke Innlandet ble tatt inn i Nasjonal Transport Plan (NTP) 2018-2029.

Godspakke Innlandet innebærer for Hedmark elektrifisering av strekningen Hamar – Elverum – Kongsvinger. Det omfatter også «tilsvingspor» i de samme byene så transporten kan gå rett gjennom. For terminaler ligger det inne utbygging av terminal på Rudshøgda og flytting av terminalen Norsenga på Kongsvinger.

Godspakke Innlandet vil ikke bare være et viktig tiltak for tømmertransport på bane, men også for industrigods fra Nordland og Trøndelag som skal sørover, for kombinerte transporter og generelt viktig for internasjonale og nasjonale godsstrømmer begge retninger. Ved elektrifiseringen vil det i tillegg til de økonomiske gevinstene også være miljømessige gevinster ved å fase ut diesel.

Elektrifisering er nøkkelen til effektiv transport av gods på jernbane i Hedmark.

Kompetanse

Hedmark har god planleggerkompetanse for skogsbilveger. Terje Uthushagen i Uthushagen Plan AS, Ole Arne Hagen i Linnea AS og Erik Gjerstadberget i Mjøsen Skog BA har gjennomført kvalifiserende oppdateringskurs i regi av Skogkurs og er godkjente profesjonelle vegplanleggere.

Prosjekter og annen driftsteknikk

Prosjekt Vegpådriver i Glåmdalen

Erfaringene viser at organisering er nøkkelen til å øke aktiviteten både for ombygging og vedlikehold. Det inkluderer vegstyre, vedtekter, kostnadsfordeling og nødvendige offisielle formalia. Prosjektet har synliggjort viktigheten av å ha personell med faglig spisskompetanse tilgjengelig for å bistå effektivt i prosessene. Regional kompetanse er også viktig å bygge mot kommunenes framtidige økte ansvar i forhold til skogsbilveg. Regionen arbeider for å få en permanent løsning. Prosjektet har også bekreftet at langsiktighet er viktig i arbeidet med skogsveger.

Prosjektet ble opprettet i 2015 initiert av de syv kommunene i Glåmdalen med bakgrunn i deres behov. Regionen er skogbruksmessig et kraftsentrum og næringen er en betydelig bidragsyter til verdiskapingen i regionen. Prosjektets hovedmål var;

- Kompetanseoverføring overfor kommuner og næring

Kommunene har lovpålagte oppgaver som betinger kunnskaper om skogsbilveg. Næringsorganisasjonene har i stadig større grad blitt «førstelinje» med bred kontaktflate mot skogeier. Begge har behov for gode kunnskaper om skogsbilveg.

- Vitalisere vegforeninger

De fleste veger er samarbeidsprosjekter. Organiseringen er fungerende ved bygging eller ombygging, men aktiviteten avtar ofte over tid. Et aktivt styre er en grunnleggende forutsetning for at en vegforening skal fungere. Prosjektet har bistått med å revitalisere vegstyrer, veiledet ved utarbeidelse av nye vedtekter og fornyet eller justert kostnadsfordelinger.

Vegforeningene har historisk vært enkelt, men funksjonelt organisert. Nye formaliteter stiller nye krav. Registrering i Brønnøysundregistrene oppleves ofte frustrerende. Rett utforming av

vedtekter er grunnleggende sammen med andre formalia. Prosjektet har bistått med dette.

Andre prosjekter

I samarbeid med lokale entreprenører og tiltakshavere har det blitt gjennomført enkle prosjekter innen hverdagsrasjonalisering og metodeutvikling, som sortering og knusing av stein fra steinrik morene for å bygge opp bærelag i forbindelse med ombygging av veger.

Ombygging av veg i steinrik morene med mye stein i overflata og oppe på bakken.

Samme vegen under oppbygging.

Flere mulige treslag også i Hedmark. Interessen for bjørk har økt rundt Mjøsa. Foto: Torfinn Kringlebotn

Skogkultur

Ifølge skogfondregnskapet er det utbetalt til sammen 103,7 millioner kroner til skogkultur-tiltak i 2017. Dette er en økning på 9 % fra 2016, og hele 65 % siste 5 år (siden 2012). Det reelle investeringsnivået er en del høyere, siden utbetalingene er lavere enn de investeringer som er registrert i skogfondregnskapet (107 mill. kr).

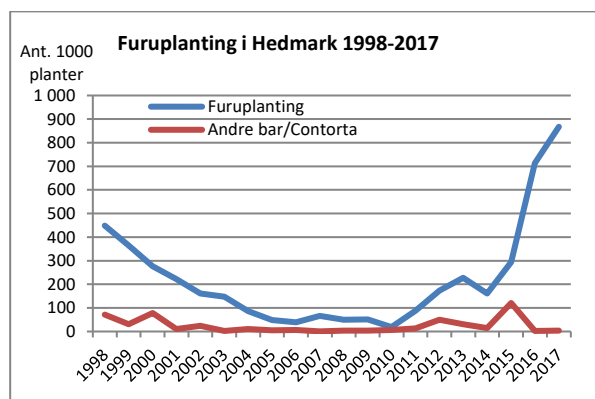
Hovedgrunnen til det betydelig økte investeringsnivået de siste åra, er primært gjødsling og tettere planting. Klimatilskuddene til disse to tiltakene har vært svært virkningsfulle! Generelt har økt fokus og satsing på skogkultur og skogproduksjon, løftet nivået på investeringene. Faktorer som felles standard for plantetall av gran i Hedmark og Oppland (2011), den nye markberedningsstandarden (2013/14), økt kontroll, gunstig skogfondordning og felles regionale tilskudsregimer er noe av forklaringen på den positive utviklingen.

Planting

Planteaktiviteten øker fortsatt, både i areal og antall planter. Vi må tilbake til tidlig 1980-tall for å finne tilsvarende planteaktivitet.

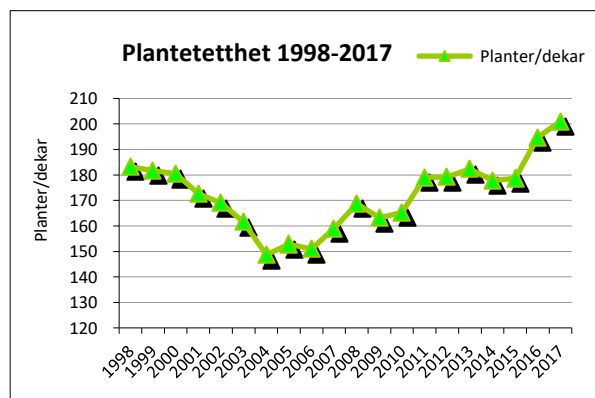
Tettere og mer planting!

Klimatilskudd til tettere planting, som ble innført i 2016, har bidratt til å øke plantetettheten fra 179 planter per dekar i 2015 til 201 planter per dekar i 2017, en økning på 30 %. Det siste året, fra 2016 til 2017, økte nyplantingen fra 9,6 til 10,3 millioner planter (+7 %), og plantearealet fra 49.400 til 51.200 dekar (+4 %).

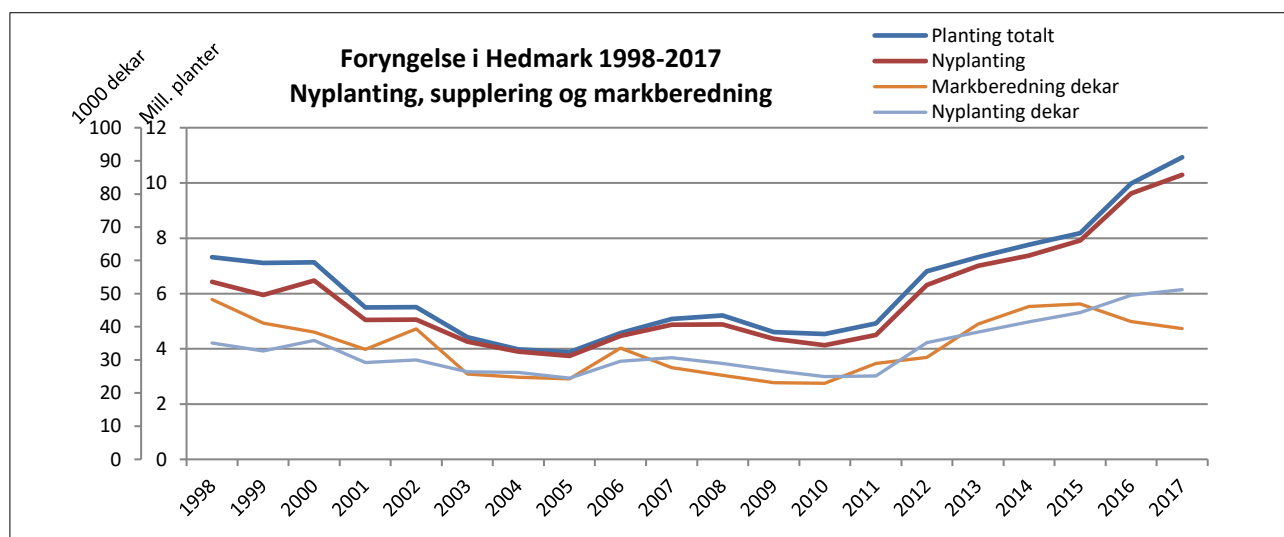

Figur 9: Økt interesse for furuplanting skyldes fokus på optimal skogproduksjon og tilgang på foredlet plantemateriale av furu. Det var en spire til økt satsing på contorta, men strengt regime i godkjenning av utenlandske treslag har dempet interessen.

I snitt vil denne skogplantingen føre til at det bindes 4 mill. tonn CO₂ per dekar i løpet av et omløp på 80 år.

Figur 10. Plantetetthet. Gjennomsnittlig utplantingstall per dekar har økt betydelig gjennom en tiårs periode.. Kilde: Skogfondregnskapet.

Figur 11: Utvikling av foryngelse i Hedmark målt i antall planter og antall dekar behandlet areal. Planting totalt er både nyplanting og suppleringsplanting. Kilde: Skogfondregnskapet

Tabell 3. Nyplanting i Hedmark.

Plantetall per dekar i 2017, fordelt på regioner (Endring fra 2015, dvs. før tilskuddet til tettere planting ble innført). Kilde: Skogfondregnskapet

Region	Antall planter	Antall dekar	Gj.snitt Pl./dekar
Nord-Østerdal	598 208 (+76 %)	3 278 (+37 %)	182 (+40)
Sør-Østerdal	3 725 061 (+30 %)	19 752 (+18 %)	189 (+17)
Hedmarken	2 179 098 (+51 %)	9 957 (+25 %)	219 (+37)
Glåmdalen	3 793 416 (+16 %)	18 195 (+5 %)	208 (+19)
Hedmark	10 295 783 (+30 %)	51 182 (+16 %)	201 (+22)

Såing

Såing av foryngelsesarealet har hatt beskjedent omfang. Fra et «toppår» i 2016 på 2400 dekar, ble såarealet halvert til kun 1260 dekar i 2017. Økt tilgang på foredlet frømateriale av furu bidro i noen år til økt interesse. Våler og Åsnes er de kommunene det såes mest, henholdsvis 370 og 479 dekar.

Suppleringsplanting

Fra 2017 ble suppleringsplanting inkludert i klimatilskuddet til tettere planting. Suppleringsplanting har da også etter fjorårets innføring av tilskuddet økt betydelig, etter en negativ tendens i de siste årene. Det ble plantet ut totalt 635.400 suppleringsplanter mot 351.700 året før, dvs. 80 % økning. Det varierer mye fra år til år i de forskjellige kommunene. Behovet er betydelig, så dette bør bli prioritert i næringa.

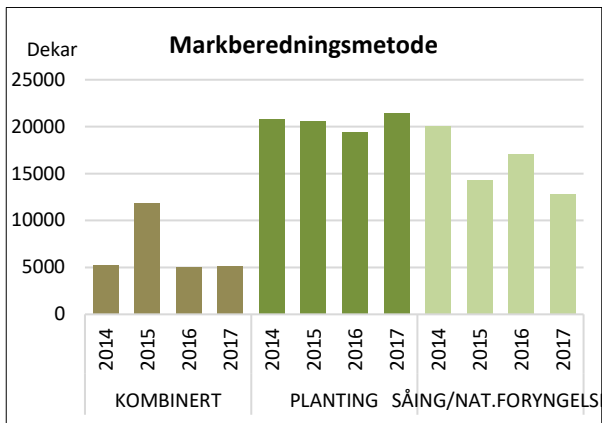
Markberedning

Markberedning har hatt et betydelig løft i flere år. Fokus på mye snutebilleskader har vært en viktig årsak til dette, samt ønske om en raskere etablering av produksjonsskog. Men, nå har det markberedte arealet gått ned med 5 % siste år, og 16 % siden toppåret i 2015. Det er viktig å opprettholde fokus på markberedning som et svært viktig foryngelsestiltak. Økt kapasitet og bedre planlegging, bl.a. mer effektive kjøreruter, kan være viktige faktorer for å øke aktiviteten.

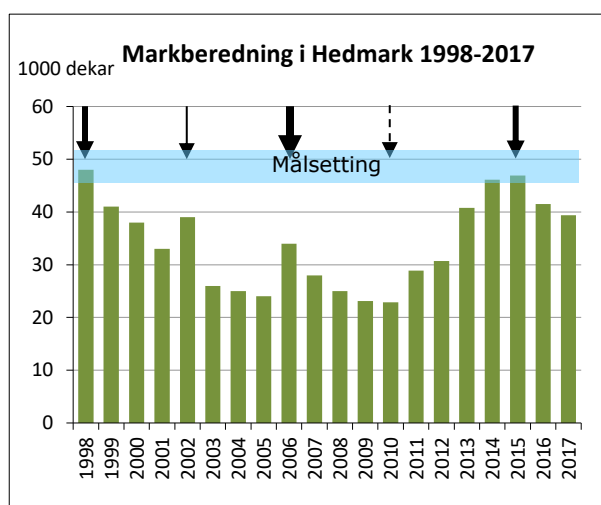
Det ble i 2017 gjennomført en ny registrering av snutebilleskader i 1-2 år gamle foryngelser, som viser en positiv effekt av markberedning, se under Skogskader.

Framtidstrær!

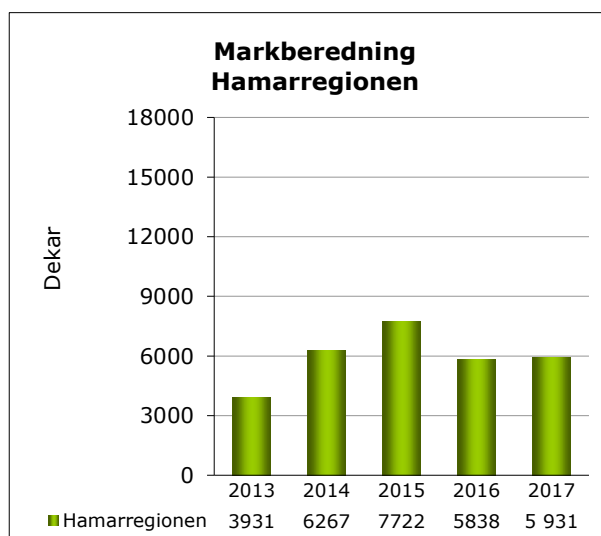
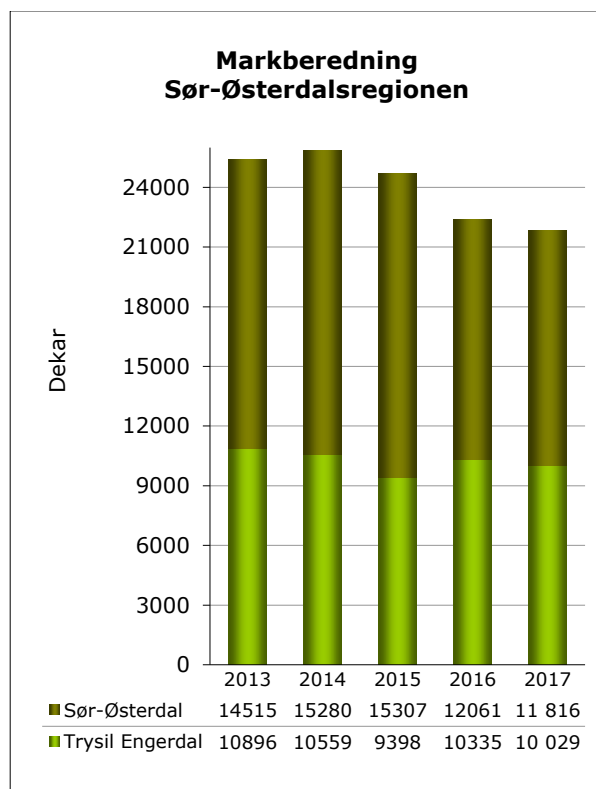

Figur 12: Markberedningsmetode 2014-17, fordelt på planting, såing/naturlig foryngelse eller for kombinasjon av dette.

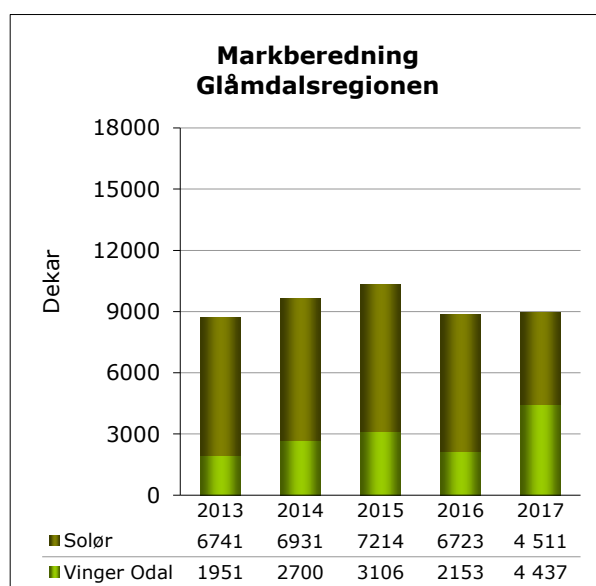

Figur 13: Det ble i 2017 utført markberedning på 39.400 dekar. Det er i Foryngelsesstrategi for skogen i Hedmark (1998) satt en målsetting om at 50 % av sluttavvirkningsarealet kan markberedes, Da tilsvarte det omlag 50.000 dekar (blått område).

↓ Pilene viser gode frøår på gran. Stiplet pil gjelder fjellskog.

Figur 14: Markberedning 2013-17 fordelt på regioner i Hedmark (se kart s. 15 for regioninndeling). Kilde: Skogfondregnskapet.

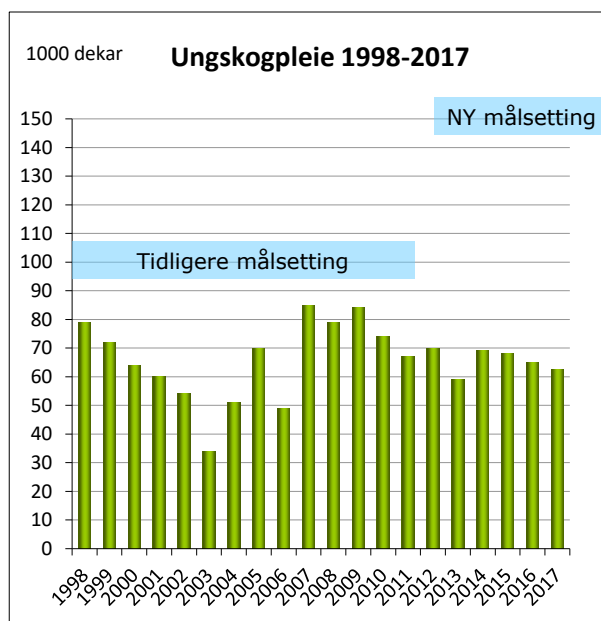
Ungskogpleie i elgbeiteområder er utfordrende, kanskje har vi nå et «vindu» hvor furua kan pleies til bedre kvalitet.

Ungskogpleie

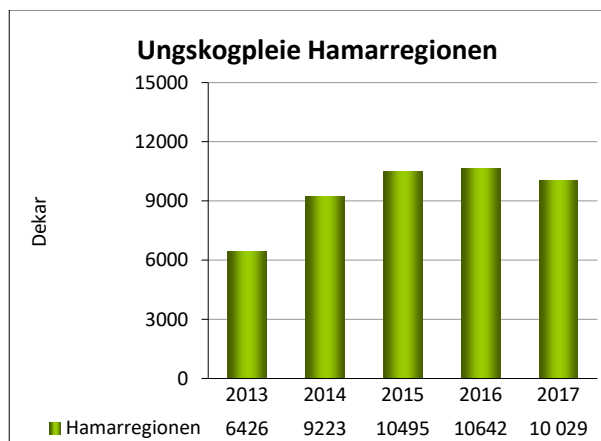
Ungskogpleieaktiviteten har de siste årene ligget rundt 60-70.000 dekar. Målsettingen har hittil vært estimert til ca. 100.000 dekar per år.

Rapporten *Analyse av skogressursene i Hedmark* sier at behovet for ungskogpleie er estimert til 25 % av hogstklasse II i den nordlige regionen av fylket og 46 % i den sørlige, totalt 40 prosent eller vel 1,2 mill. dekar. En foreløpig beregning viser et **årlig behov på ca. 150.000 dekar per år**, dvs. 50 % mer enn tidligere målsetting.

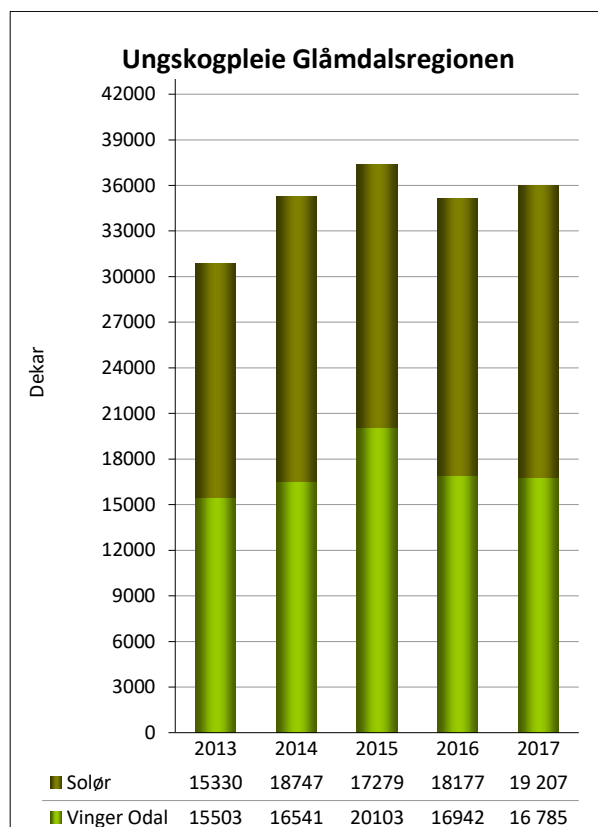
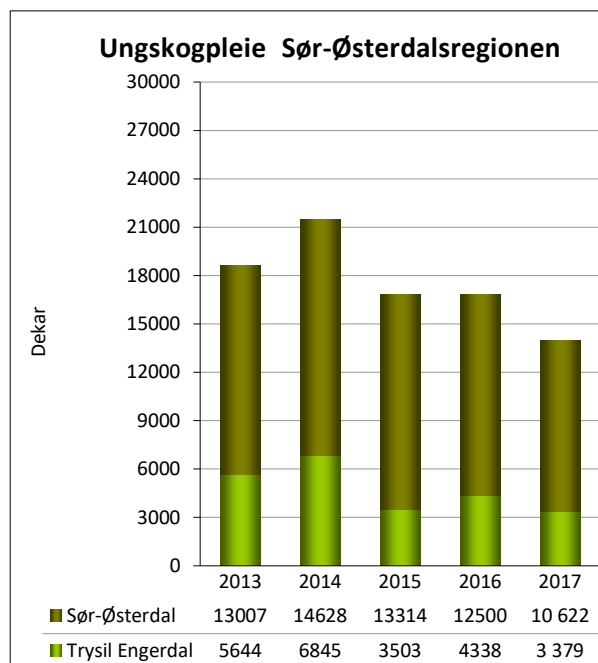
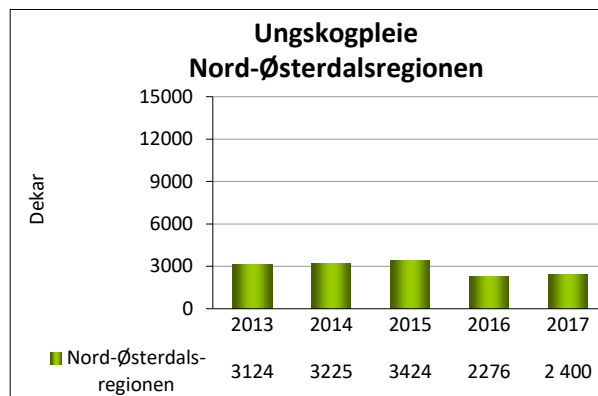
Den nye standarden/veilederen for ungskogpleie i bartrebestand (gran og furu) for Hedmark og Oppland, vil forhåpentligvis legge føringer for aktiviteten framover.

Figur 15: Ungskogpleie 1997-2016 i Hedmark. Kilde: Skogfondregnskapet. Målsettingen for Hedmark er av Fylkesmannen beregnet til rundt 150.000 dekar

Figur 16: Ungskogpleie 2013-17 fordelt på regioner i Hedmark (se kart s. 15 for regioninndeling). Kilde: Skogfondregnskapet.

Ny standard for ungskogpleie i barskog

Skogbruket i Hedmark og Oppland har de siste årene samlet seg om felles standarder for flere skogtiltak. En mest mulig lik og tydelig rådgivning ovenfor skogeierne har gitt resultater. Både standarden for utplantingstall og tilsvarende for markberedning har bidratt til å gi meget gode resultater, både i økt omfang og kvalitet.

Nå har Fylkesmennene i Hedmark og Oppland, Glommen skog, Mjøsen skog, Viken skog, SB skog, Nortømmer og Statskog, sammen med Skogkurs som prosjektleder, kommet fram til en felles standard for ungskogpleie. NIBIO har bidratt med økonomiske beregninger.

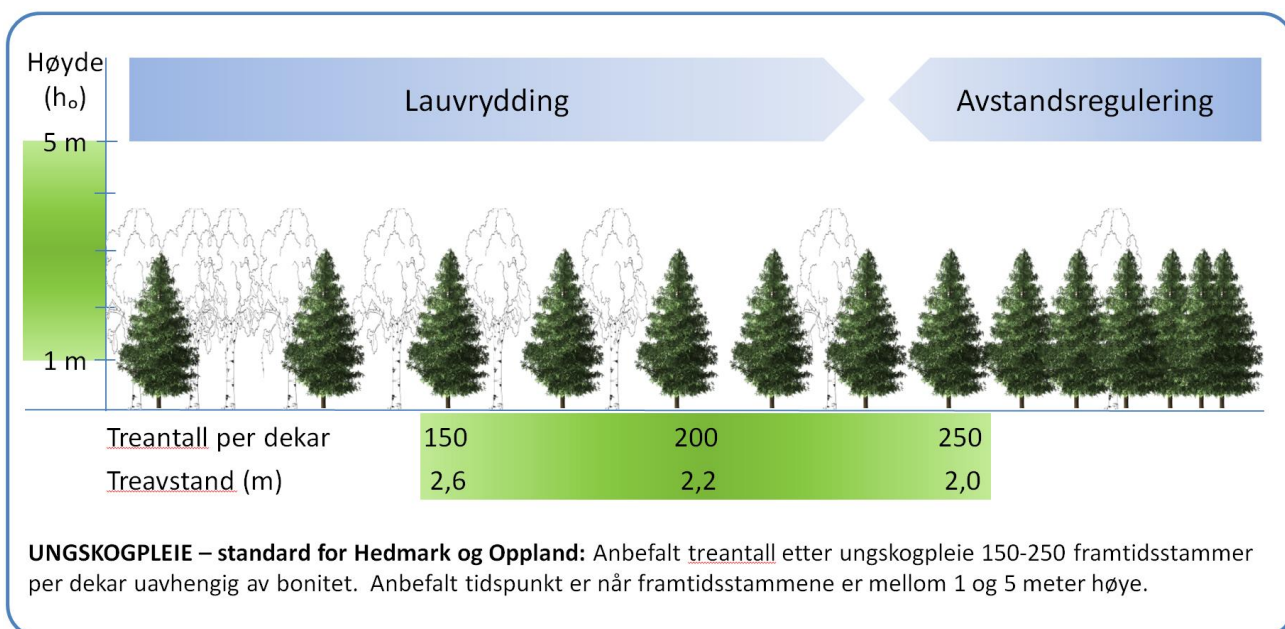
Ved ungskogpleie fristilles de trærne som skal utgjøre bestandet framover mot tynning og sluttavvirkning. Vi påvirker det enkelte tres kviststørrelse, stammeform og diameterutvikling. Tiltakene er lauvrydding og avstandsregulering, eller en kombinasjon av begge. Vi har anslått at årlig ungskogpleid areal nok kan dobles, i Hedmark fra ca. 70.000 dekar til 150.000 dekar.

Riktig utført ungskogpleie er et meget lønnsomt tiltak. Ungskogpleien gir skog med høyere tømmerverdi og lavere driftskostnader ved hogst.

Standard for ungskogpleie i barskog

- ✓ Ungskogpleien foretas mens bestandet er mellom 1 og 5 m høyt.
- ✓ Etter pleien skal det stå igjen mellom (min.-maks.) 150 og 250 stammer per dekar.
- ✓ Tiltakene består av lauvrydding og avstandsregulering, eller en kombinasjon av disse.
- ✓ *Lauvrydding* består i å fjerne lauvtrær som er til hinder for veksten til hovedtreslaget.
- ✓ *Avstandsregulering* er å la de beste bartrærne stå igjen i en jevnest mulig fordeling. I tette partier skal det være minst 1,5 meter mellom trærne.
- ✓ I noen tilfeller må det gjennomføres to inngrep, for eksempel ved kraftig lauvoppslag eller i svært tette naturforyngelser av furu.

Den nye standarden går bort fra den tidligere praksisen med bastante regler for utgangstetthet etter bonitet. Enkelt og greit sier den at det skal stå igjen mellom 150 og 250 stammer per dekar, enten det er gran- eller furubestand. I følge norsk skogforskning vil dette treantallet gi minst 90 prosent av maksimal verdiproduksjon i bestandene. Ungskogpleien bør utføres når trærne er 1-5 meter høye. Ved stor konkurranse fra lauvtrær utføres ungskogpleien i to omganger.

Figur 17: Illustrasjon av prinsippet for ungskogpleie, slik den kommer fram i den nye standarden for Hedmark og Oppland. Ungskogpleie skal utføres når trærne er 1-5 meter høye. Etter lauvrydding og eventuelt avstandsregulering bør utgangstettheten ligge på mellom 150 og 250 trær per dekar.

Gjødsling

Gjødsling som klimatiltak

Det har til nå vært stor respons fra næringen på klimatilskudd til gjødsling i skog. I 2016 ble det gjødslet i overkant av 80.000 dekar og fordelt drøyt 11 mill. kroner i tilskudd. Hedmark sin andel av dette var hele 51.400 dekar, en forventet nedgang fra året før, men fortsatt godt over målsetting. En investering av skogeierne på 17,3 mill. kroner, hvorav 7,0 mill. kroner i klimatilskudd. Dette vil fram til avvirkning om 10 år føre til økt binding av karbon tilsvarende 150.000 tonn CO₂ mer sammenlignet med hva det ville gjort uten gjødsling!

Energieffektivt klimatiltak

CO₂-mengden som medgår til produksjon og spredning av gjødsel utgjør om lag 2 % av det som bindes i ekstra skogproduksjon. Energien som medgår til produksjon og spredning av gjødsel er om lag 10 % av energimengden i tilvekstøkningen.

40 % tilskudd til gjødsling som klimatiltak videreføres i 2018. Med dette som utgangspunkt er skogeiere og andre aktører nå i full gang med planlegging av årets gjødslesesong. Vi forventer en stabilisering av aktiviteten til et jevnt nivå framover på 40-50.000 dekar.

Gjødsling gir en gjennomsnittlig økt årlig tilvekst på 0,15 m³ per dekar. Ett års gjødsling av 50.000 dekar vil totalt gi 70.000 m³ mer tømmer fra Hedmarksskogen. Den årlige CO₂-bindingen tilsvarer CO₂-utslippene fra 4-5000 biler. Foto: Torfinn Kringlebotn

Skogskader

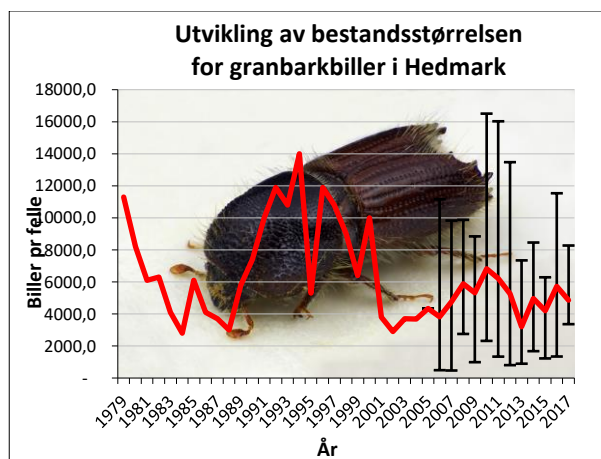
Fylkesmannen er opptatt av å ha tilstrekkelig regional kapasitet til å følge opp skogskader, og har beredskap på området.

Insekt-, sopp- og beiteskader

Bestandsutvikling av granbarkbiller

På Østlandet og Sørlandet er det bare Oppland som viser en økning sammenlignet med fjoråret (11 %). I Hedmark er det en reduksjon på 15 %. Det er store variasjoner mellom kommunene. Tilbakemeldinger fra Hedmark er at det er minimalt med angrep/skader, og at det kun er observert drepte enkelttrær i 2017.

(Kilde: GRANBARKBILLEN - Registrering av bestandsstørrelsene i 2017. NIBIO Rapport 3/147/2017.)

Figur 18. Bestandsutvikling for barkbiller i Hedmark i tidsrommet 1979-2017. Angitt maks og min-verdier for siste 12 år. Kilde: GRANBARKBILLEN - Registrering av bestandsstørrelsene i 2017. NIBIO Rapport 3/147/2017.

Snutebiller

Snutebilleskader på skogplanter i foryngelsene er et betydelig problem. Lokalt i Hedmark finnes det områder med store skader, særlig i Glåmdalen og rundt Mjøsa. Satsing på markberedning er ett av flere konkrete tiltak for å forebygge snutebilleskader. Flere planteskoler har investert store midler i voksbehandlingsanlegg.

Voksbehandlet plante. Foto: Fredrik Haug

Fylkesmannen er delaktig i et plantebehandlingsforsøk i regi av UIO. Planter behandlet med Merit forest, testes sammen med voks- og conniflexbehandlede planter. Til sammenligning (kontroll) ble det satt ut planter uten behandling. Registrering av gnag av snutebiller ble gjort i oktober 2017. Forsøket avsluttes med ny registrering høsten 2018.

Prosjektet er støttet av Skogtiltaksfondet og deltagerne, som er fylkesmannsembeter i 9 fylker, Norges Skogeierforbund, Skogplanter Østnorge, Norsk Wax AS, Landbruksdirektoratet og Universitetet i Oslo.

Foreløpige tall fra snutebilleundersøkelsen 2017

Den planlagte snutebilleundersøkelsen ble gjennomført i 2017, fra Trøndelag og sørover. NIBIO er ansvarlig for undersøkelsen, mens Fylkesmannen har organisert mye av arbeidet. Næringa har bidratt med prøvefelt. Feltene er både med og uten markberedning, og med og uten voksbeskyttelse. Resultatene ventes ferdige i løpet av våren 2018.

Snutebilleundersøkelsen 2017

Hovedresultatene kan oppsummeres slik:

Avgangen på grunn av biller er 8 % i Oppland og 4 % i Hedmark. Sammenliknet med undersøkelsen i 2010-2011 er det noe høyere avgang på grunn av biller i Oppland, og noe lavere i Hedmark (det var henholdsvis 4 og 6 % i 2010/11).

Det er en positiv effekt av både markberedning og bruk av voks eller Conniflex – disse feltene har lavere avgang som skyldes billelegnag.

Det er observert snutebillelegnag på 55 av 58 flater. Unntakene er tre flater i Hedmark.

I Oppland er det en del døde planter (6 %) av andre årsaker – særlig på grunn av beiteskader, pluss et felt med voksbehandling som hadde mange tørre planter.

Antall levende planter er i snitt 178 pr daa i Hedmark og 146 i Oppland. Dette er faktisk noe lavere enn i 2010-2011, da var det hhv 180 og 156.

Snutebilleromanse. Foto: Fredrik Haug

Margborer

Angrep av stor margborer i kombinasjon med svekkede trær etter andre skader kan utgjøre risiko for tredød. Det er ikke meldt om økning av margborerbstanden som kan medføre tilveksttap av betyding.

Fjellbjørkemåler

I 2016 hadde Nord-Østerdal lokalt store angrep. Det er rapportert om angrep også i 2017. Flere områder i høyereliggende bjørkeskog i Nord-Østerdal er preget etter angrep to år på rad. Ved angrep flere påfølgende år kan det føre til at bjørka dør.

Granrustsopp og andre soppkader

Det har stedvis vært store granrustangrep over flere år. Det er ikke meldt om store skader i 2017.

Sjukdommen *Phytophthora*-råte har allerede spredt seg i viltvoksende or i Norge, og gitt alvorlige skader. Det er relativt lite en kan gjøre for å hindre videre spredning. Tilstanden for or i områder NIBIO har undersøkt er alvorlig, bl.a. i ved Åkersvika i Hamar.

Beiteskader

Furuforyngelser, som i mange år har framstått totalrasert av elgbeiting, fremstår nå grønne. Tiden kan være inne for å gjøre noe aktivt for å sikre foryngelse. Fylkesmannen arrangerte i november 2017 et møte sammen med næringa og flere kommuner for å diskutere aktuelle tiltak. Kartfesting og registrering av omfanget av beiteskadene vil bli gjort i løpet av 2018. Mye snø vinteren 17/18 har medvirket til et stort elgtrekk. Om dette fører til økte beiteskader bør følges opp til våren/forsommeren.

Hardt beita furubestand, som begynner å vokse til etter noen år uten beitepress.

Smågnagere

Smågnagerne var aktive i 2017, og det er rapportert fem skader til Skogbrand på til sammen 618 dekar.

Storm, brann og andre skader

Storm

Skogbrand rapporterer om kun to stormskader i 2017 på til sammen 12 dekar.

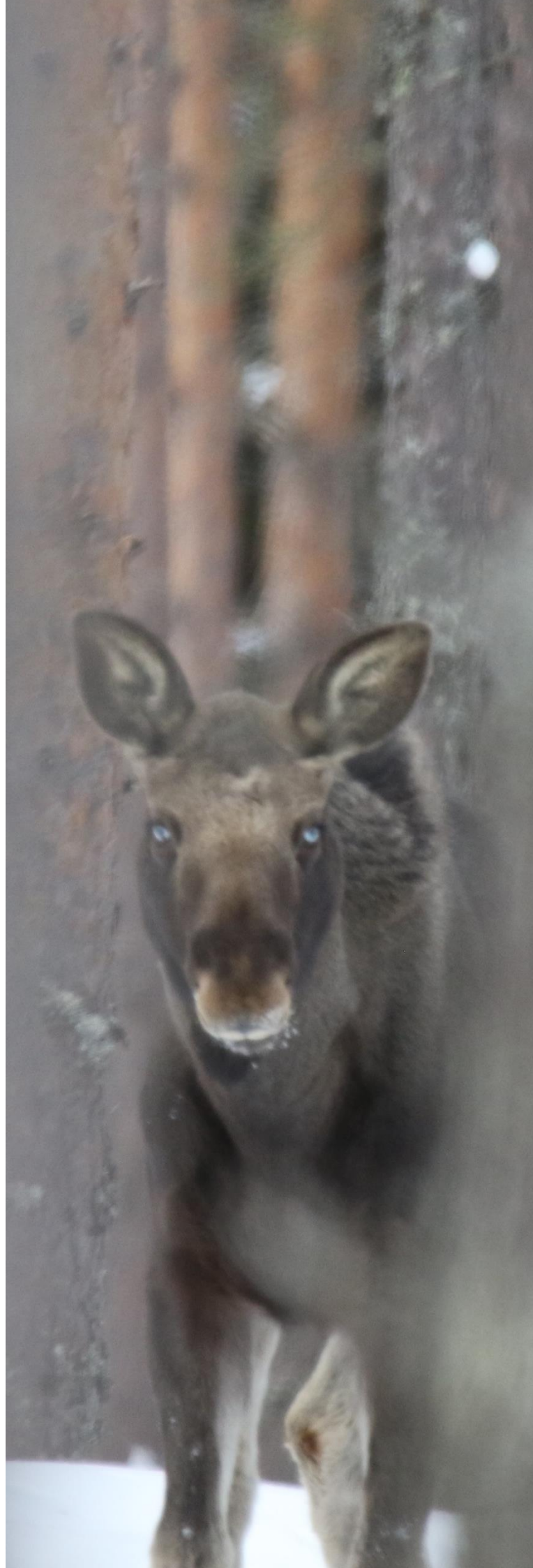
Brann

Det var ifølge Skogbrand to brannskader på i alt 14 dekar.

Snøbrekk

Det er ikke rapportert snøbrekkskader i 2017, men det er forventet betydelige skader etter vinteren 2018.

Det er ikke rapportert om andre skogskader av betydning ut over dette i 2017.

Plan og miljø

Å ta miljøhensyn er i dag en integrert del av det å drive skogbruk. Hedmarksskogbruket ivaretar jevnt over miljøhensyn på en god måte.

Skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

I 2017 ble fellestaksten i Nord-Odal ferdigstilt og levert, mens det ble igangsatt en ny fellestakst i Eidskog. I tillegg pågikk det takster på Statskog arealene i Engerdal, Alvdal (fellestakst), 5 større eiendommer i Stor-Elvdal, fellestakst i Elverum og Våler og et jordskifteområde i Åsnes. Totalt dekker de pågående takstene ca 2 550 000 dekar. Forberedelser til oppstart av ny skogbruksplanprosess er gjennomført i Rendalen.

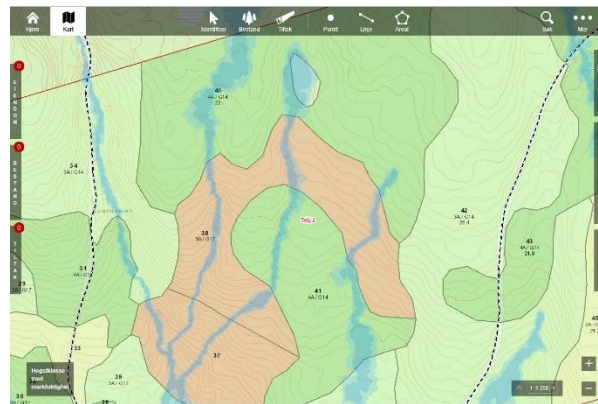
Oppslutningen om takstene er generelt svært god med bestillingsprosjenter på +/- 90 % av det aktuelle arealet fellestakstene dekker. Moderne verktøy gir skogeiere og forvaltere et annet forhold til planene enn tidligere. Mulighetene for å holde taksten levende gjennom kontinuerlig oppdatering og tilgjengelighet på mobiltelefon og nettbrett med GPS funksjonalitet, er faktorer som blir høyt verdsatt og øker nytteverdiene.

Internett og Facebook er tatt i bruk for å gi skogeierne informasjon om takstprosjektet i deres område. Egne nettsider og egne grupper er opprettet. Her kan skogbruksplanutvalg, kommuner og takstselskap legge ut relevant informasjon og holde skogeierne oppdatert på framdriften i prosjektene. Også tømmerkjøperne kan bidra her. For taksten i Eidskog la de sertifiserte tømmerkjøperne ut et informasjons-skriv. Det beskriver viktigheten av å ha sertifiseringen på plass for skogarealene for å kunne gjennomføre tiltak i skogen (se også kapittelet om miljøregistreringer i skog)

Det nasjonale programmet for å etablere en ny Nasjonal Detaljert Høydemodell (NDH) i Norge, er en viktig bidragsyter med grunnlagsdata til takstprosjektene. Erfaringene så langt med dataene er at det er behov for et forsterket prøveflatenett som ivaretar variasjonene i dataene.

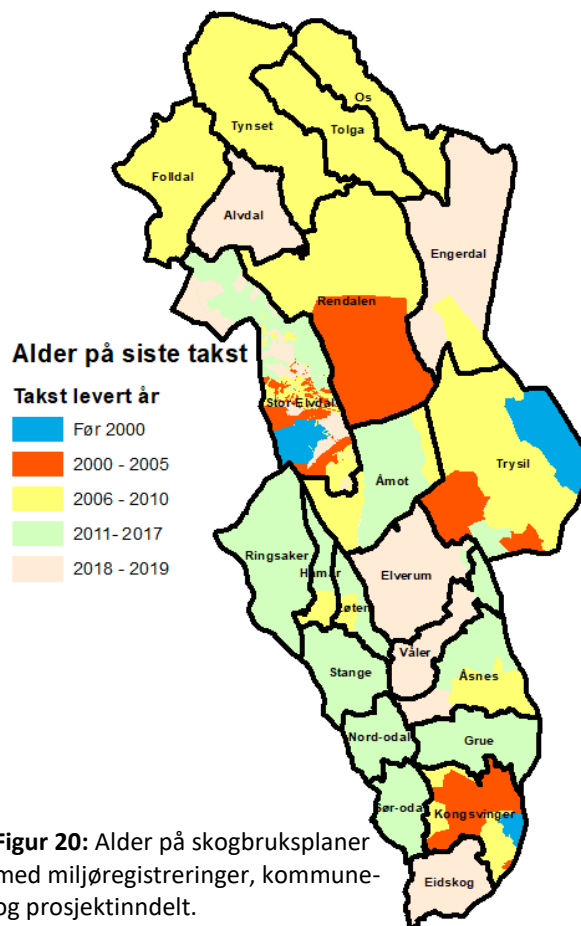
På grunn av endringer i finansieringen til programmet, vil det løpe fram til 2022 og ikke bli ferdigstilt i 2020 som opprinnelig planlagt. Konsekvensen for Hedmark blir at flere områder da kan bli aktuelle for å benytte disse dataene til takst.

Et annet resultat av programmet, er at det nå skal utarbeides et [markfuktighetskart](#) for skogarealene i Norge basert på data fra NDH. Disse kartene vil bl.a. bli tilgjengelig for alle på Skogportalen hos NIBIO. Det er også NIBIO som skal utarbeide kartlaget.

Figur 19: Hogstklassekart med markfuktighet.
Kilde: ALLMA, Mjøsen Skog.

Fylkesmannen har gitt innspill til [omløpsfotograferingsprogrammet](#) med ønsker om opptak tilnærmet de behovene skogbruksplanprosjektene har. Tidligere har vi fått gehør for avgrensninger som følger kommune- og fylkesgrenser.

Figur 20: Alder på skogbruksplaner med miljøregistreringer, kommune- og prosjektinndelt.

Revisjon av miljøregistreringer

Bakgrunnen for at MiS og nøkkelbiotoper må ajourholdes er at de er basert på et dynamisk system. Det har kommet ny kunnskap fra forskningen og det er behov for å kontrollere kvaliteten på registreringene.

I forbindelse med skogbruksplanlegging har miljøregistreringer vært en obligatorisk del i mange år, så fremt skogeier vil søke tilskudd. Formålet med tilskuddsordningen til skogbruksplanlegging er å stimulere skogbruksplanlegging som et grunnleggende virkemiddel for å fremme et bærekraftig skogbruk, og omfatter utarbeiding av skogbruksplaner og ressuroversikter, samt registrering av skog- og miljøinformasjon i denne forbindelse.

Skogportalen: <http://kilden.nibio.no/>

Dette innebærer at tilskudd kan gis til revisjon av miljøregistreringer der dette foretas i tilknytning til skogbruksplanprosjekter. Løpende ajourføring av nøkkelbiotoper som av ulike årsaker ikke er intakte, er ikke tilskuddsberettiget.

Det er Fylkesmannen som fastsetter tilskuddssatser, og må i denne sammenheng vurdere arealkostnader og tilskuddsandel i forhold til en effektiv virkemiddelbruk.

I Skogportalen skal all relevant miljøinformasjon kartfestes løpende. Her kan både næringa og det offentlige finne nødvendig informasjon og dokumentasjon til å drive et bærekraftig og miljømessig godt skogbruk.

Det er også et krav om miljøregistreringer i skogbrukets egne sertifiseringssystemer. Landbruksdirektoratet og PEFC Norge har derfor samarbeidet og er omforent om metodikken for vurdering av behovet for revisjon. Dette for å sikre en harmonisering mellom krav i hhv. PEFC Skogstandard og forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistrering.

Miljøtiltak i skog

Det er ikke søkt om miljøtilskudd i 2017.

Lov og kontroll

Skogbruksloven og skogbruksmyndigheten

Skogbruk er regulert gjennom skogbrukslov og tilhørende forskrifter og rundskriv. I tillegg berøres skogbruket av flere sektorovergripende lover og private sertifiseringsordninger.

Lov om skogbruk er fra 2006 og skal fremme en bærekraftig forvaltning av skogressursene med sikte på verdiskaping og ivaretagelse av miljøverdiene i skogen

Plikten til å foryngre

Skogeier har plikt til å foryngre etter hogst jf. skogbrukslovens § 6 og §§ 6-8 i forskrift om bærekraftig skogbruk, «skogeigar skal gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre tilfredsstillende forynging innan tre år etter hogst. Dersom forynginga skal skje ved planting skal ho vere gjennomført innan tre år etter hogsten».

Tabell 4: Anbefalt planteantall og minste lovlige planteantall. Gjelder både naturlig foryngelse og planting.

	Gran- og/eller lauvdominert skog			Furudominert skog		
	G26 -G20	G17- G14	G11- G8	F20- F17	F14- F11	F8- F6
Anbefalt planteantall pr. dekar	300- 180	230- 130	140- 60	340- 190	240- 120	130- 80
Minste lovlige planteantall pr. dekar	150	100	50	150	100	50

Dersom kommunen finner at foryngelsen ikke er tilfredsstillende må kommunen vurdere om det er nødvendig å pålegge tiltak for å få til tilfredsstillende foryngelse.

Plikten til å ta miljøhensyn

Skogeier skal kunne gjøre rede for hvilke miljøverdier som finnes på eiendommen. Forskrift om bærekraftig skogbruk gjør rede for hvilke hensyn som skal tas ved skogbrukstiltak:

- Sørge for at verdiene i viktige livsmiljø og nøkkelbiotoper blir tatt vare på i samsvar med retningslinjene i Norsk PEFC Skogstandard.
- Rydde bort kvist og hogstavfall fra bekker og vann og fra vanlig brukte stier og andre ferdselsårer.
- Utbedre kjøreskader snarest råd etter avslutta drift.
- Tilpasse hogsten til landskapet og benytte lukket hogstform der forholdene ligger til rette for dette.
- Sette igjen minst 5 stormsterke trær per dekar som livsløpstrær.
- Ivareta kantsoner mot vann, vassdrag og mellom skog og annen mark.
- Tilstrebe et minimum på 10% lauvinnblanding ved foryngelse av barskog.

Forskrift om bærekraftig skogbruk og Norsk PEFC Skogstandard

I tillegg til lovverket er skogbrukstiltak også regulert gjennom private sertifiseringsordninger. De fleste skogeiere i Hedmark er miljøsertifisert gjennom tømmerkjøpernes miljøsertifisering, som består av et miljøstyringssystem og konkrete standarder for hvordan skogbrukstiltak skal gjennomføres. De to standardene som er aktuelle i Norge er Norsk PEFC skogstandard og FSC standarden. Disse to standardene inneholder konkrete krav og retningslinjer som skogeier må følge for å være miljøsertifisert og som er like strenge eller strengere enn lovverket. Det betyr som hovedregel at miljøkravene i forskrift om bærekraftig skogbruk er tilfredsstillt når sertifiseringsstandardene følges.

Kommunen skal kontrollere at retningslinjene i forskrift om bærekraftig skogbruk følges og må vurdere sanksjoner ved brudd på forskriften. For eksempel er hogst av nøkkelbiotoper et alvorlig brudd både på forskrift og miljøstandard. Alvorlige brudd på miljøstandard skal følges opp av sertifikatholder med krav om avbøtende tiltak. Kommunen kan i tillegg sanksjonere etter

§ 6. Plikta til å forynge

Skogeigaren skal sørge for tilfredsstillande forynging etter hogst, og sjå til at det er samanheng mellom hogstform og metode for forynging, jf. § 6 i skogbrukslova.

§ 7. Krav til forynging

Skogeigar skal gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre tilfredsstillande forynging innan tre år etter hogst. Dersom forynginga skal skje ved planting skal ho vere gjennomført innan tre år etter hogsten.

Kommunen kan etter søknad gi utsetjing med denne fristen når det ut frå klimatiske og lokale forhold er nødvendig. Den nye fristen skal ikkje vere lenger enn 5 år etter hogsten.

skogloven med tvangsmulkt eller anmeldelse. Forskrift om bærekraftig skogbruk forholder seg til skogeier, ikke til sertifikatholder.

De ansvarlige

Skogeieren

Skogeierens forvalteransvar går fram av § 4; «Skogeigarene skal sjå til at alle tiltak i skogen blir gjennomførte i samsvar med lov og forskrift. Skogeigaren skal ha oversikt over miljøverdiane i eigen skog og ta omsyn til dei ved gjennomføring av alle tiltak i skogen. Slike omsyn kan føre til at nokre tiltak i skogen ikkje kan gjennomførast. Innafor desse rammene står skogeigaren fritt til å forvalte skogen ut fra egne mål».

Kommunen

Kommunen er skogbruksmyndighet i første instans, behandler saker etter skogloven og kontrollerer at lovens bestemmelser overholdes. Dette gjøres gjennom ulike kontrollordninger:

- **Resultatkontroll skogbruk og miljø**
Feltene er sentralt uttrukket og hensikten er å fange opp effektene av skogpolitikker. I Hedmark er det om lag 200 felter som årlig blir kontrollert.
- **Foryngelseskontrollen**
Denne kontroller er risikobasert og tar utgangspunkt i forholdet mellom avvirket kvantum og utsatte planter de siste tre årene på den enkelte eiendom. I 2017 var det 380 felter i Hedmark.
- **Kontroll av skogfondsbilag og tilskuddsberettigede tiltak**
Kommunene skal kontrollere 10 % av bilagene som går gjennom skogfondssystemet.

Kommunene er også ansvarlig for de økonomiske virkemidlene i skogpolitikken. I Hedmark ble det i 2017 utbetalt 150 millioner kroner over skogfondssystemet og kommunene tildelte 34 millioner kroner i tilskudd til ulike investeringer i skogbruket.

Fylkesmannen

Fylkesmannen er ankeinstans for kommunale vedtak og skogbruksmyndighet for skog som kommunen selv eier. Landbruksdirektoratet er ankeinstans i saker der Fylkesmannen behandler saker i første instans.

Fylkesmannen bistår kommunene i faglige og juridiske spørsmål og fører tilsyn med at kommunene utfører sine lovpålagte oppgaver. Dette gjøres gjennom *Forvaltningskontrollen*. Finner Fylkesmannen at kommunen ikke har betryggende rutiner for kontroller, kan dette få konsekvenser for tildeling av økonomiske virkemidler på skogområdet.

Lov om skogbruk og forskriftene

- Lov om skogbruk (Skogbruksloven)

Forskrifter hjemlet i loven:

- Planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål (2005).
- Forskrift om plantevernmidler (2015)
- Forskrift om omsetning av tømmer og treprodukter med opprinnelse i Norge (2015)
- Forskrift om skogfond o.a. (2006)
- Bærekraftig skogbruk (2006)
- Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer (2004)
- Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (2004)
- Skogfrø og skogplanter (1996)
- Forvaltning av vernskog i Hedmark (1994) (er nå under revisjon)

Er det noe å kontrollere her?

Andre lovverk som har betydning for skogbruket

- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Naturmangfoldloven fra 2009, har som formål å ta være på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og de økologiske prosessene, gjennom bærekraftig bruk og vern.

Naturmangfoldloven § 7 sier at de miljømessige prinsippene i lovens §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer for offentlig beslutningstaking der beslutningene berører naturmangfoldet. Dette gjelder for eksempel enkeltvedtak eller tildeling av tilskudd. Vurderingen av prinsippene skal fremgå av saksframstilling og vedtak.

Forskrifter hjemlet i naturmangfoldloven:

- Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål
- Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Annet relevant regelverk:

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Lov om behandlingssmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om veger (veglova)
- Lov om kulturminner
- Jordloven: Lov om jord
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- Forskrift om konsesjonsfrihet for visse erverv av fast eiendom, egenerklæring ved konsesjonsfrihet og om fulldyrket jord.

Om kontrollene på skogområdet

Resultatkontroll skogbruk og miljø

Som et ledd i oppfølgingen av skogpolitikken har Landbruks- og matdepartementet (LMD) lagt vekt på å etablere gode systemer for styring, overvåking og resultatkontroll. Formålet med

Resultatkontroll for skogbruk og miljø er å fange opp effektene av skogpolitikken, slik at skogene forvaltes på en bærekraftig måte.

Opplegget skal gi en status på nasjonalt nivå, og være grunnlag for å vurdere om regelverk og virkemidler i skogpolitikken fungerer etter hensikten. De miljømål aktivitetene skal kontrolleres opp mot, er de bestemmelser som er gitt i regelverket, blant annet i forskrift om bærekraftig skogbruk, for å ivareta hensynet til biologisk mangfold, kulturminner, landskap og friluftsliv. Videre vil resultatene gi en indikasjon på i hvilken grad investeringene i etablering av ny skog etter hogst er tilstrekkelig for å oppfylle målene i lovverket.

Det er kommunen som gjør den praktiske delen av kontrollen, mens uttrekket av skogeiendommer gjøres av landbruksdirektoratet. Kontrollene registreres i skogfondsystemet (også kjent som Webskas), og godkjennes av Fylkesmannen før årsskiftet. Status/resultat: 23,8 % av det totalt kontrollerte arealet på landsbasis i 2016 var ikke tilfredsstillende forynget (res. 2017 ikke klare). For arealer som var plantet var det tilsvarende resultatet 12,4 %.

Foryngelseskontroll

Tilfredsstillende foryngelse etter hogst er en nødvendig del av et langsiktig og bærekraftig skogbruk. Skogeieren er gjennom skogloven pålagt å sørge for dette. Landbruksdirektoratet organiserer systematisk oppfølging og kontroll av foryngelsesplikten.

Utvalget i kontrollen er «risikobasert», og består av skogeiere som ifølge skogfondssystemet kan ha avvik mellom registrert hogst av gran og påfølgende planting.

Skogeiere som er utvalgt tilskrives av kommunen, og skal gi tilbakemelding på hvorfor de kommer inn under kriteriene. Ved manglende tilbakemelding blir det purret. Hvis det fortsatt ikke gis tilbakemelding, eller kommunen mener det er nødvendig, blir det gjennomført feltkontroll. Ved manglende foryngelsestiltak kan det i ytterste konsekvens bli plantet på skogeiens regning.

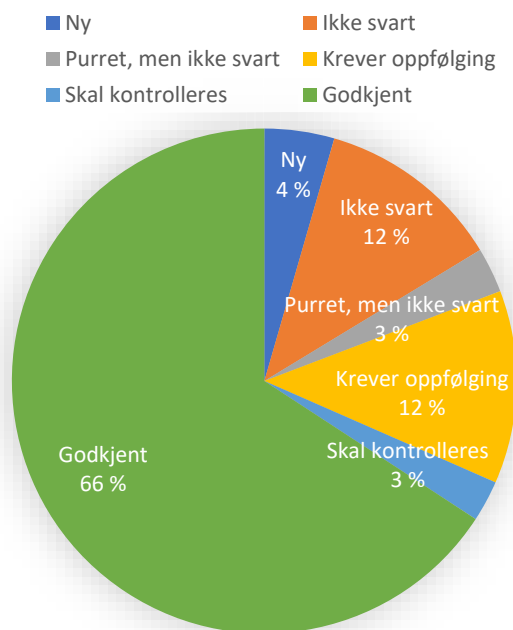
Utvalget i foryngelseskontrollen har vært skogeiendommer med avvirkning mer enn 250 m³ gran og hvor det er registrert innkjøpt eller utplantet mindre enn 1000 planter tre år før kontrollåret. For å få redusere utvalget og ha en

mer presis kontroll kan kriteriene for utvelgelse endres. Ved å øke innslaget til 500 m³, og antall planter til 2000 stk. vil andelen tynning, veglinje og innmarksbeite, som blir trukket ut, reduseres. Mindre avvirkninger med naturlig foryngelse vil også falle ut. Motsatt kan dette føre til at små avvirkninger, som kanskje ikke er forynget, ikke blir kontrollert.

Status/resultat:

Det er totalt 380 uttrukne skogeiendommer i Hedmark (som passer til kriteriene som er beskrevet) i 2017. 17 av disse har ikke blitt tilskrevet. 45 har fått skjema, men ikke gitt svar. 11 har fått purring. 47 er antatt ok, men bør følges opp. 10 skal kontrolleres. 250 er godkjent av kommunene. Kontrollen for 2017 er ikke ferdig før alle har blitt tilskrevet, og funnet i orden.

Fordeling av svar egenmelding

Figur 21: Fordelingen på svar fra egenmelding i 2017.

Avvirkningen i Hedmark har økt markant de siste årene, og er nå stabil i underkant av 3 mill. m³/år. Samtidig er det økt fokus på klimatiltak hvor skog kan og bør spille en vesentlig rolle. En ny rapport fra NIBIO, «Analyser av skogressursene i Hedmark» viser at Hedmarks virkesressurser i et hundreårs perspektiv påvirkes sterkt av skogkulturinnsatsen som gjøres i dag. Gode foryngelser er derfor svært viktig, ikke kun i forhold til foryngelsesplikten. Antallet utsatte planter har økt fra 4,5 mill. i 2011 til over 10 mill. i 2017. Økningen i planting er relativt sett langt større enn økningen i avvirkning. Dette vises også

som en nedadgående trend i utvalget til kontrollen. Det forventes at denne trenden forsterkes, blant annet fordi kontrollene blir gjort opp mot foryngelsesplikten, og derfor er tre år på etterskudd.

Vegkontroller

Kontroll av nybygg

Alle nybygg og ombygginger med tilskudd kontrolleres av kommunen. Resultatkontrollen når vegen er ferdigstilt er grunnlag for sluttutbetaling av tilskudd. Alt blir dokumentert i ØKS, og rapporter kan enkelt tas ut.

Vedlikeholds kontroll

Veger som har fått tilskudd skal vedlikeholdes slik at den vegklassen den er godkjent i henhold til opprettholdes. Vedlikeholdsplikten gjelder i Hedmark i 25 år. Kommunen har ansvar for vedlikeholds kontrollen. Ikke alle kommuner utfører vedlikeholds kontroller i nødvendig omfang. Vedlikeholds kontrollen blir nå prioritert både fra Fylkesmannens og kommunenes side.

4 kr regelen

Vedlikehold som koster over kr 4 pr. løpemeter, og som skal finansieres med skogfond, skal forhåndsgodkjennes av kommunen.

Status: Godt fungerende system for kontroll av nybygging og ombygging av veg med tilskudd.

Fylkesmannens forvaltningskontroller av kommunene

Fylkesmannen skal kontrollere at kommunen følger retningslinjene gitt i *Forskrift om skogfond og Tilskudd til nærings- og miljøtiltak* i skogbruket. Kontrollene gjennomføres som forvaltningskontroller av ca. 20 % av kommunene pr. år. Uttrekket er risikobasert. Her følger en nærmere beskrivelse av de ulike kontrollene.

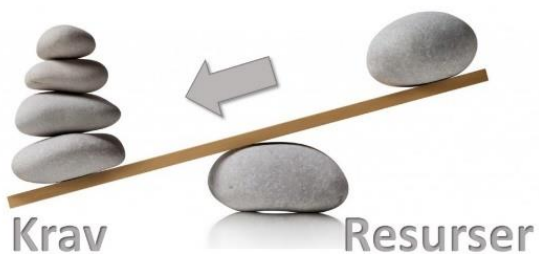
Vegkontroll

Fylkesmannen gjennomfører 3-5 forvaltningskontroller av kommunene hvert år. Resultatet fra disse er gjennomgående gode.

Skogfondskontroll og Kontroll av tilskuddsberettigede tiltak (NMSK)

Fylkesmannen skal følge opp at 10 % av skogfondsbilagene, og tiltak som får tilskudd kontrolleres, jf. tildelingsbrevet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette gjelder også tilskudd til tettere planting og gjødsling. Forskriften sier at kontroll skal utføres av kommunen i tilstrekkelig grad.

Kommunen skal rapportere utførte kontroller i skogfondssystemet i et nytt og forbedret registreringsopplegg. Systemet/rapporteringsmetoden skal være grunnlag for oppfølging av kommunens kontrollvirksomhet.

Status: Ikke alle kommuner når 10 % kontrollerte bilag. Det er spesielt feltdelen av kontrollen som mangler i noen kommuner.

Skog, skole og samfunn

Fylkesmannen jobber aktivt for rekruttering til skogbruket gjennom Velg Skog regionalt og nasjonalt. Annen innsats ovenfor barn og unge styres primært gjennom støtte til og samarbeid med Skogselskapet, som igjen samarbeider med andre ressurspersoner og organisasjoner som 4H Hedmark, DNT og NJFF Hedmark. Et slikt samarbeid er helt avgjørende og en viktig forutsetning for aktivitetsnivået og bredden i tilbudet til skoleverket.

Skoleskogdag i Hamar med Knut Arne Gjems, daglig leder i Skogselskapet i Hedmark. Foto: Skogselskapet.

Lære med skogen

Skogbrukets fellessatsing Lære med Skogen er tilpasset læreplanverket og utarbeides av Skogbrukets Kursinstitutt. Skogselskapet i Hedmark benytter dette som pedagogisk hjelpemiddel i kontakten med skolene. Grunnfinansieringen til dette arbeidet er rentemidler fra skogfond tildelt fra Hedmarks kommunene og fra Fylkesmannen i Hedmark. Satsingsområdene i 2017 har vært å formidle kunnskap om skogens betydning for klima og samfunn gjennom aktiviteter som skogplanting, bruk av tre, rekruttering m.m.

Vi har besøkt 10 av fylkets 22 kommuner i løpet av 2017. I alt har vi deltatt i over 30 dager med formidling av ulike temaer fra Lære med skogen. Skog & Vann arrangementet på Norsk

Skogmuseum er en viktig arena for oss. Mange ulike organisasjoner deltar her med å lage aktiviteter for skolebarn som kommer til museet. I 2017 deltok over 4000 skolebarn på Skog & vann. Skogselskapet i samarbeid med 4H og Skogkurs tilrettela for aktiviteter med produkter fra skogen og med fokus på tre og trebruk.

Velg skog ØST

Det er i 2016/2017 bevilget midler for å gjennomføre rekrutterings- og

omdømmeprosjektet Velg skog. Prosjektet skal rekruttere flere søkere til skogfaglige utdanninger for å sikre skogbruket tilstrekkelig tilgang på relevant og framtidsrettet kompetanse, samt skape økt interesse og kunnskap om skogbruk som næring og karrierevei for målgruppene.

Annen aktivitet mot barn og unge

I tillegg til tiltakene som gjennomføres i skoletiden møter vi også barn og unge utenfor skolen. De nordiske jakt- og fiskedagene i Elverum trekker hvert år over 32 000 besøkende. Skogselskapet deltar aktivt og koordinerer Skogbrukstunet. Her legges det stor vekt på å tilrettelegge aktiviteter for barn og unge.

Grundsetmartn 2017. Foto: Knut Arne Gjems

Skogfondregnskapet 2017

Fylkesmannen fører regnskap over skogfondmidlene og rentemidlene av skogfondet.

Skogeierens skogfond skal brukes på tiltak som stimulerer til aktiv bruk av skogressursene og til etablering og oppbygging av kvalitetsskog.

Per 31.12.2017 hadde skogeierne i Hedmark 323,9 millioner kroner innestående skogfondmidler, en økning på 26,7 millioner kroner fra 31.12.2016. Omløpshastigheten på midlene er økt noe fra 24 til 26 måneder.

Skogeieren har ikke krav på renter av innestående beløp.

I 2017 ble rentene av skogfond fordelt med:

- 34 % til disposisjon i kommunen
- 30 % til skogeierandelslagene
- Inntil 20 % til sentralt bruk *) (Landbruksdirektoratet)
- 16 % til bruk på fylkesnivå (Fylkesmannen i Hedmark)

*) I 2017 også ekstra inntrekking til Skogfrøverket

Skogfondskalkulator

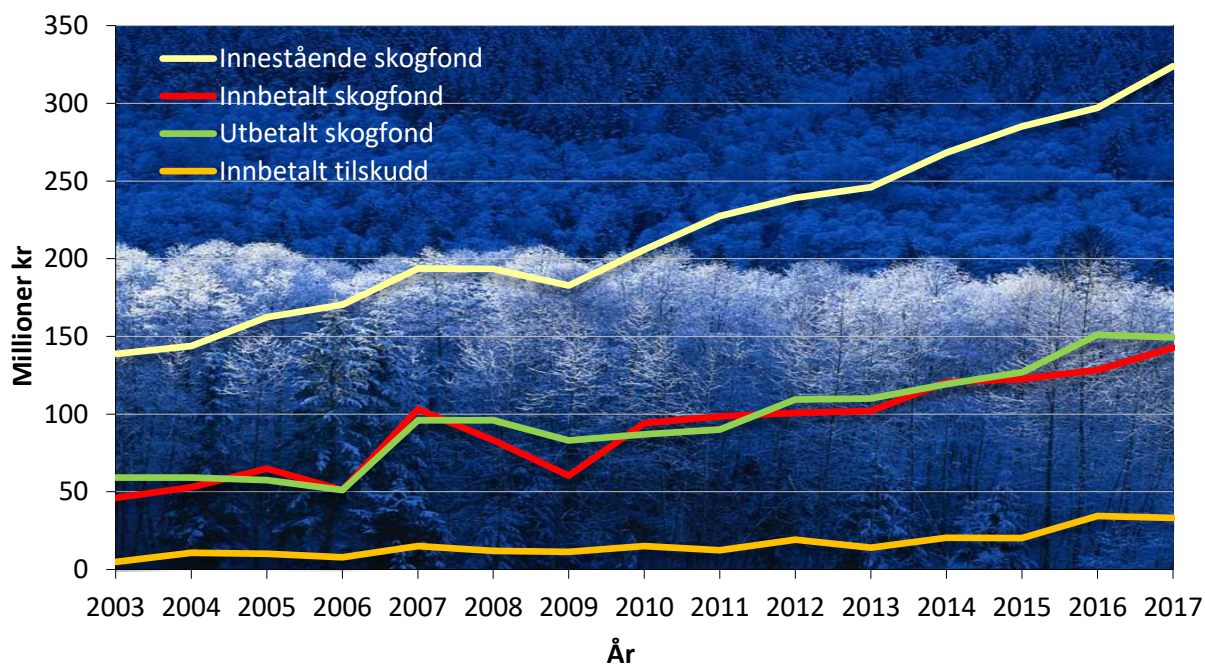
Sjekk <http://skogfond.skogkurs.no>
 ...gjør gode investeringer ekstra gode!

Skogkurs har utarbeidet en kalkulator der du som skogeier kan legge inn dine investeringer, marginal skatteprosent og kommunale tilskudd for å vise virkningen med bruk av skogfond.

Se mer informasjon om skogfond på >>
www.fylkesmannen.no/hedmark/Skogfond

Utvikling av skogfondsmidler i Hedmark i perioden 2003-2017

Figur 22: Skogfond i Hedmark 2003-2017. Kilde: Skogfondregnskapet.

UTLEVERING AV OPPLYSNINGER TIL TREDJEPART

Skogbruksmyndighetene får ofte henvendelser fra tredjepart om utlevering av opplysninger som er generert gjennom skogfondsystemet. Hva som kan leveres ut av opplysninger reguleres av forvaltningsloven og offentleglova. Hovedregelen er at saksdokumenter og register for et offentlig organ er åpne for innsyn.

Landbruksdirektoratet har utarbeidet egne retningslinjer for utlevering av data fra fagsystemene på skogområdet.

Opplysninger om skogfond, tilskudd og aggregert informasjon på kommune- og fylkesnivå er åpne opplysninger. Areal tall for den enkelte eiendom er opplysninger som er åpne også i andre databaser.

INFORMASJON SOM IKKE KAN UTLIVERES

Viktige unntak fra innsynsretten er opplysninger som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde. Videre er også «noen personlige forhold» taushetsbelagt etter forvaltningsloven.

Opplysninger som i utgangspunktet ikke kan utleveres:

- **Tømmeromsetning**
Informasjon om kjøper, volum, bruttoverdi og pris på virkesleveranser fra den enkelte skogeier er informasjon som det vil være konkurransemessig betydning å hemmeligholde.
- **Trekkprosent skogfond**
Kan ikke utleveres, da trekkprosenten sammen med annen tilgjengelig informasjon gir mulighet for å beregne bruttoverdi av tømmeromsetningen.
- **Aktivitet (volum, antall eller areal)**
Informasjon om volum, antall eller areal for aktiviteter som gir rett til å få utbetalt fra skogfondet er unntatt offentlighet, siden det gir mulighet for å beregne enhetspriser for den enkelte aktivitet. Dette er informasjon som det kan være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde. Aggregert informasjon som viser antall eller areal kan allikevel utleveres.
- **Personnummer**
Personnummer utleveres ikke.

Skogfond – Regnskapsoversikt per 31.12.2017

Kommune Nr Navn	Innestående skogfond pr. 1.1.2017	Innbetalt skogfond	Skogfond skoger < 10 dekar	Tilskudd og andre innbetalinger	Utbetalt	Innestående skogfond pr. 31.12.2017
02 Kongsvinger	26 372 615	13 910 933	7 043	2 322 577	14 147 174	28 465 995
03 Hamar	4 276 846	1 992 291	33 514	816 482	2 505 394	4 613 739
12 Ringsaker	26 631 139	7 697 629	9 916	2 107 889	8 362 664	28 083 909
15 Løten	5 351 002	3 004 037	2 920	1 180 010	2 708 297	6 829 672
17 Stange	8 841 895	2 315 144	16 380	1 338 908	3 621 765	8 890 562
18 Nord-Odal	14 105 267	9 042 477	21 251	2 486 410	9 179 823	16 475 582
19 Sør-Odal	21 562 882	6 827 040	7 981	1 060 641	6 476 052	22 982 492
20 Eidskog	15 829 353	7 458 876	5 132	941 854	5 274 384	18 960 831
23 Grue	18 536 666	10 036 127	7 884	2 252 961	11 741 820	19 091 818
25 Åsnes	24 645 546	14 064 904	4 323	2 337 311	13 260 512	27 791 572
26 Våler	12 372 426	7 928 735	548	1 941 304	9 175 359	13 067 654
27 Elverum	35 274 960	19 137 708	32 844	3 970 014	20 787 600	37 627 926
28 Trysil	23 543 525	9 825 117	18 599	2 801 476	10 141 990	26 046 727
29 Åmot	23 398 614	13 340 370	9 791	3 263 364	13 015 251	26 996 888
30 Stor-Elvdal	11 556 561	7 967 252	18 061	1 427 241	8 905 847	12 063 269
32 Rendalen	10 043 615	4 649 171	9 488	1 062 333	5 646 420	10 118 187
34 Engerdal	1 848 032	899 289	3 652	184 195	705 184	2 229 984
36 Tolga	2 242 089	110 873	-	86 551	205 927	2 233 586
37 Tynset	5 066 717	1 371 478	-	1 072 386	2 181 475	5 329 106
38 Alvdal	3 807 815	1 050 023	-	401 233	1 107 446	4 151 625
39 Folldal	903 750	72 376	-	12 137	57 828	930 435
41 Os	914 952	5 935	-	29 835	78 676	872 046
Sum 2017	297 126 268	142 707 785	209 327	33 097 112	149 286 888	323 853 604
Sum 2016	285 164 181	128 428 434	122 466	34 421 359	151 010 172	297 126 268
Sum 2015	268 283 925	122 557 662	917 801	20 219 504	126 814 711	285 164 181
Sum 2014	245 920 801	120 553 737	668 562	20 381 098	119 240 273	268 283 925

Spesifikasjon av tilskudd – Regnskapsoversikt per 31.12.2017

Kommune Nr Navn	Statstilskudd og LUF-tilskudd					Driftstilskudd	Totalt
	Skogkultur	Tettere planting	Gjødsling	Veger	Skogbr.planer		
02 Kongsvinger	722 696	556 123	260 862	782 896	-	-	2 322 577
03 Hamar	227 716	314 168	197 648	76 950	-	-	816 482
12 Ringsaker	615 544	1 150 575	341 770	-	-	1 830	2 109 719
15 Løten	222 763	237 681	211 828	507 738	-	-	1 180 010
17 Stange	745 032	91 580	298 175	204 121	-	-	1 338 908
18 Nord-Odal	418 844	266 868	135 150	370 602	1 294 946	-	2 486 410
19 Sør-Odal	321 618	222 855	115 662	400 506	-	-	1 060 641
20 Eidskog	473 620	206 777	19 738	241 719	-	-	941 854
23 Grue	821 870	371 605	655 717	403 769	-	-	2 252 961
25 Åsnes	812 602	374 806	560 808	589 095	-	-	2 337 311
26 Våler	370 451	405 087	526 061	639 705	-	-	1 941 304
27 Elverum	884 327	963 706	1 231 171	890 810	-	-	3 970 014
28 Trysil	743 891	979 193	702 890	375 502	-	-	2 801 476
29 Åmot	464 166	719 627	702 165	1 377 406	-	-	3 263 364
30 Stor-Elvdal	647 287	401 706	378 248	-	-	-	1 427 241
32 Rendalen	158 614	321 119	222 950	359 650	-	-	1 062 333
34 Engerdal	43 832	40 363	-	100 000	-	-	184 195
36 Tolga	62 633	22 593	1 325	-	-	16 650	103 201
37 Tynset	501 802	140 758	328 216	101 610	-	13 800	1 086 186
38 Alvdal	210 324	80 929	98 730	11 250	-	-	401 233
39 Folldal	8 190	3 947	-	-	-	-	12 137
41 Os	29 835	-	-	-	-	-	29 835
Sum 2017	9 507 657	7 872 066	6 989 114	7 433 329	1 294 946	32 280	33 129 392
Sum 2016	9 759 420	5 035 448	7 431 453	11 801 936	393 102	279 978	34 701 337
Sum 2015	10 828 950	-	-	6 920 247	2 470 307	131 198	20 350 702
Sum 2014	13 108 665	-	-	6 304 946	967 487	-	20 381 098

Tilbakebetalt skogfond spesifisert på formål – Regnskapsoversikt per 31.12.2017

Kommune Nr Navn	Skogkultur	Skogbruks- planer	Bio- energi- formål	Miljø- tiltak	Diverse formål	Veger	MVA	Tilbakebetalt <10 dekar	Overført mellom konti	Frigitt	Totalt
02 Kongsvinger	10 131 598	69 784	-	8 140	121 488	2 924 577	829 248	57 338	(15 000)	20 000	14 147 174
03 Hamar	2 232 207	-	-	-	1 761	195 992	58 428	35 269	(18 264)	-	2 505 394
12 Ringsaker	6 953 800	9 324	-	-	15 349	429 347	309 630	575 342	-	69 872	8 362 664
15 Løten	1 939 263	-	-	-	-	676 147	41 944	32 679	18 264	-	2 708 297
17 Stange	2 499 113	4 820	-	-	14 872	1 013 928	43 831	16 380	-	28 821	3 621 765
18 Nord-Odal	4 462 596	3 008 514	-	4 063	65 684	860 955	633 086	143 182	-	1 743	9 179 823
19 Sør-Odal	4 020 968	18 382	-	-	28 432	2 203 646	178 699	25 927	-	-	6 476 052
20 Eidskog	4 023 915	9 820	-	-	109 451	844 689	254 166	136 785	(215 000)	110 558	5 274 384
23 Grue	8 529 769	97 831	-	-	107 927	2 353 809	591 163	17 760	25 000	18 562	11 741 820
25 Åsnes	8 991 810	196 173	-	3 000	161 532	3 634 677	342 838	5 730	(134 289)	59 041	13 260 512
26 Våler	6 498 600	28 439	-	-	47 330	1 753 981	434 732	29 382	309 289	73 607	9 175 359
27 Elverum	14 562 268	10 454	-	3 000	147 213	5 412 392	586 850	61 923	3 500	-	20 787 600
28 Trysil	7 745 545	29 036	-	-	187 339	2 282 324	554 755	9 732	(703 845)	37 104	10 141 990
29 Åmot	8 401 209	125 745	-	-	102 411	3 719 760	143 711	330 916	191 500	-	13 015 251
30 Stor-Elvdal	5 821 150	70 210	-	-	43 087	2 601 768	265 192	2 293	58 962	43 185	8 905 847
32 Rendalen	3 102 961	15 492	-	-	87 103	1 796 167	147 021	60 219	424 883	12 575	5 646 420
34 Engerdal	598 306	-	-	-	18 616	30 000	43 262	15 000	-	-	705 184
36 Tolga	190 361	6 563	-	-	4 150	-	4 979	-	(125)	-	205 927
37 Tynset	1 989 185	668	-	-	10 385	148 660	32 691	(113)	-	-	2 181 475
38 Alvdal	900 372	4 000	-	-	8 899	188 657	5 518	-	-	-	1 107 446
39 Folldal	54 468	2 800	-	-	560	-	-	-	-	-	57 828
41 Os	75 069	-	-	-	1 502	-	1 980	-	125	-	78 676
Sum 2017	103 724 532	3 708 054	-	18 203	1 285 091	33 071 473	5 503 723	1 555 743	(55 000)	475 068	149 286 888
Sum 2016	95 168 527	3 339 157	293 240	126 657	1 349 941	43 236 759	5 590 712	1 533 149	35 000	337 030	151 010 172
Sum 2015	75 910 930	5 499 580	417 071	88 733	1 397 099	35 999 923	5 822 887	1 216 787	50 000	411 701	126 814 711
Sum 2014	71 290 209	4 290 129	528 930	54 386	1 115 684	35 062 450	5 592 692	663 369	(33 024)	675 448	119 240 273

Rentemidler I – Regnskapsoversikt per 31.12.2017

Kommune Nr Navn	Beholdning 1.1.2017	801	802	804	805	806	807	808	809
		Adm. av skogfond- ordningen	Avsatt til tap på krav	Info./ veiledning	Tilskudd organisasjoner	Skogbruks- planer	Teknisk utstyr	Prosjekter	Andre formål
00 Fylket	-	83 511		90 422	330 000	-	-	111 181	80 000
02 Kongsvinger	437 071	-		45 420	-	-	11 525	59 999	-
03 Hamar	582 039	-		2 885	5 000	-	-	-	5 000
12 Ringsaker	1 559 996	-		54 277	-	-	4 558	-	286
15 Løten	319 962	-		-	5 000	-	-	-	-
17 Stange	410 375	-		30 200	5 000	-	-	-	16 800
18 Nord-Odal	1 099 763	-		-	22 860	26 078	-	30 000	19 200
19 Sør-Odal	2 149 487	-		10 557	35 000	-	1 809	30 000	-
20 Eidskog	546 216	-		70 760	21 000	1 745	10 941	30 000	600
23 Grue	470 382	-		7 358	2 000	-21 829	329	66 720	-
25 Åsnes	2 012 038	5 000		2 042	25 000	1 198	-	30 000	-
26 Våler	484 645	1 000		6 000	12 500	10 195	-	30 000	-
27 Elverum	1 158 844	-		-	5 000	182 776	-	162 510	20 399
28 Trysil	1 080 169	-		7 500	83 000	-	-	419 499	9 241
29 Åmot	1 378 864	-		-	93 216	-	-	402 831	10 391
30 Stor-Elvdal	1 005 628	-		15 000	-	50 000	3 000	7 500	-
32 Rendalen	558 288	-		-	-	-	-	66 227	-
34 Engerdal	271 711	-		-	11 000	-	-	-	-
36 Tolga	232 823	-		2 425	6 000	-	-	-	-
37 Tynset	754 584	113		-	7 500	3 750	-	575	8 024
38 Alvdal	244 235	-		-	4 000	11 189	-	-	760
39 Folldal	280 383	-		-	2 000	-	-	-	-
41 Os	107 091	-		1 000	-	-	-	-	-
Sum	17 144 595	89 624	-	345 846	675 076	265 101	32 162	1 447 042	170 701

Rentemidler II – Regnskapsoversikt per 31.12.2017

Kommune Nr Navn	810	811	812	Rente- inntekter	Andre inntekter	Fra kommunene	Overført til/fra prosjekt	Beholdning 31.12.2017
	Overført fylket	Overført SA	Overført Ldir ^{*)}					
00 Fylket	-	-	-	-	-	638 805	56 310	-
02 Kongsvinger	52 903	72 742	145 029	334 053	-	-	-	383 506
03 Hamar	9 705	13 345	77 123	62 481	-	-	-	531 463
12 Ringsaker	53 976	74 218	281 659	355 157	-	-	-	1 446 179
15 Løten	11 185	15 380	46 783	72 017	-	-	-	313 632
17 Stange	17 552	24 134	79 961	111 240	-	-	-	347 968
18 Nord-Odal	30 569	42 032	185 467	191 334	-	-	-	934 892
19 Sør-Odal	46 645	64 137	339 566	298 082	-	-	-	1 919 855
20 Eidskog	32 681	44 937	122 738	220 170	-	-	1 745	432 729
23 Grue	43 804	60 231	133 103	276 219	-	-	16 719	471 604
25 Åsnes	52 767	72 555	333 787	330 448	-	-	-	1 820 137
26 Våler	27 744	38 148	106 709	162 910	-	-	-	415 259
27 Elverum	74 066	101 842	268 677	444 772	-	-	316 536	1 104 881
28 Trysil	51 630	70 992	219 973	324 821	-	-	452 968	996 123
29 Åmot	57 403	78 930	265 919	319 303	-	-	377 831	1 167 308
30 Stor-Elvdal	20 742	28 520	156 973	152 116	-	-	-	876 009
32 Rendalen	23 042	31 683	107 318	119 103	-	-	66 227	515 348
34 Engerdal	4 107	5 648	34 658	28 008	-	-	-	244 305
36 Tolga	5 045	6 937	30 461	29 349	-	-	-	211 304
37 Tynset	11 474	15 777	99 155	71 750	-	-	-	679 967
38 Alvdal	7 563	10 400	33 089	51 565	-	-	-	228 799
39 Folldal	2 272	3 124	34 782	13 977	-	-	-	252 182
41 Os	1 930	2 654	13 816	12 035	-	-	-	99 726
Sum	638 805	878 366^{*)}	3 116 746^{*)}	3 980 912	-	638 805	1 288 336	15 393 178

*) Inklusive ekstraordinær inntrekking via Landbruksdirektoratet (Ldir) til Det norske Skogfrøverk: 12 % av beholdningen av ubundne midler kr 2 057 352, i tillegg kr 319 397 som ellers hadde vært overført andelslagene (SA). Ordinær inntrekking til LMD fra kommunene var kun kr 739 997.

Revisjonsberetning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Gamle Trysilvei 6, NO-2406 Elverum
Postboks 118, NO-2401 Elverum

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA

Tlf: +47 61 38 10 00

Fax: +47 62 40 99 99

www.ey.no

Medlemmer av Den norske revisorforening

Fylkesmannen i Hedmark

Revisors beretning vedrørende regnskapsoppstilling

Vi har revidert Skogfonds og rentemiddelregnskapet for Hedmark Fylke for 2017 og per 31. desember 2017. Regnskapsoppstillingen er utarbeidet av Fylkesmannen i Hedmark ved Landbruksavdelingen.

Fylkesmannen's ansvar for regnskapsoppstillingen

Fylkesmannen er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen og for at den gir en dekkende fremstilling i samsvar med de kravene i rammeverket for rapportering som er relevante for utarbeidelsen av en slik regnskapsoppstilling, og for slik intern kontroll som Fylkesmannen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om Skogfonds- og rentemiddelregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing/internasjonale revisjonsstandarder. Disse standardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i regnskapsoppstillingen. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at regnskapsoppstillingen inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for enhetens utarbeidelse av regnskapsoppstillingen med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om eventuelle regnskapsestimater utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den generelle presentasjonen av regnskapsoppstillingen.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Vi mener at Skogfonds og rentemiddelregnskapet i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Skogfonds og rentemiddelregnskapet per 31. desember 2017 i samsvar med grunnlaget for utarbeidelse av regnskapsoppstillingen.

Elverum 20. februar 2018

ERNST & YOUNG AS

Hans Roger Granrud

Statsautorisert revisor

Skogstatistikk 2017

Fylkesmannen fører statistikk over de ulike tiltakene i skogbruket basert på skogfondregnskapet, noe som favner det meste av skogbruksaktiviteten i Hedmark.

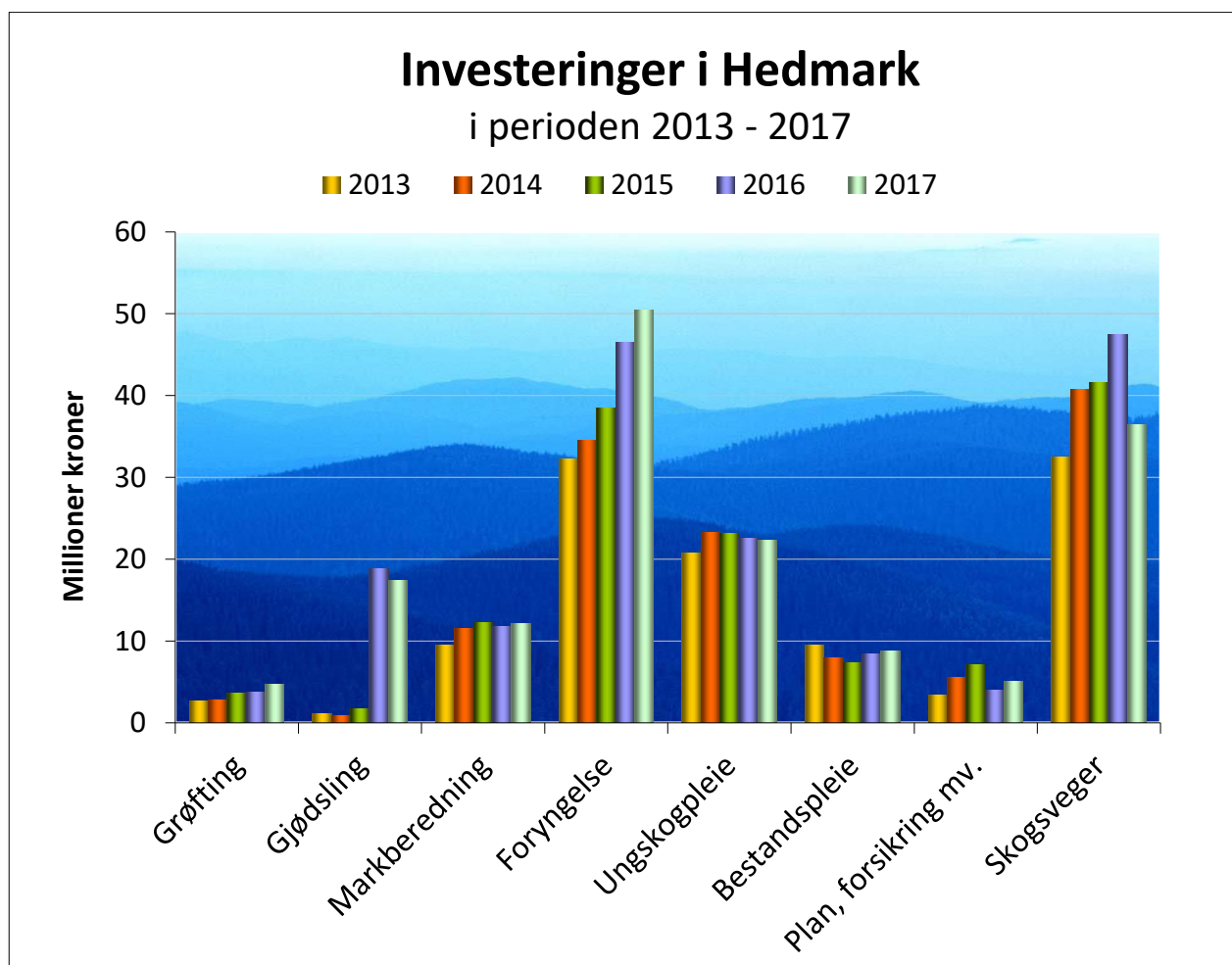
Skogeierens skogfond skal brukes til tiltak som stimulerer til aktiv bruk av skogressursene og til etablering og oppbygging av kvalitetsskog. Alle tiltak skal være økonomisk, økologisk og faglig forsvarlig.

Planteaktiviteten har doblet seg siden 2011, både i antall planter og dekar. Fra 2016 til 2017 har investeringer i foryngelse av skog økt med 7 prosent. Totalt har investeringene i skogkultur økt med over 3 prosent siste år, til 107 millioner kroner. Fra 2012 til 2017 har investeringene i skogkultur økt med 68 prosent.

Den økte investeringen siste år skyldes først og fremst økt gjødsling, med en tidobling av aktiviteten, samt tettere planting.

Investeringer i skogsbilvegnettet gikk ned siste år, og er på samme nivå som for fem år siden. Det er mange vegprosjekter under planlegging, slik at vi for 2018 forventer en fortsatt økning av investeringer i ombygging og modernisering av skogsbilvegnettet.

Investeringslysten stimuleres også av rimelig høye statlige bevilgninger til skogsbilveger. Det blir interessant å følge med på aktiviteten i 2018, med fortsatt tilskudd på skoggjødsling og tett planting, samt gode rammevilkår for ytterligere skogsbilvegsatsing.

Figur 23. Investeringer i de viktigste skogtiltakene i Hedmark 2013-2017. Kilde Skogfondregnskapet.

Grøfting 2017

Kommune	001 Grøfting nyanlegg				002 Suppleringsgrøfting			003 Grøfterensk			Total- kostnad
	Meter	Dekar	Kostnad	Kr/meter	Meter	Kostnad	Kr/meter	Meter	Kostnad	Kr/meter	
02 Kongsvinger	-	-	-	-	-	-	-	7 267	237 725	33	237 725
03 Hamar	-	-	-	-	-	-	-	4 310	105 300	24	105 300
12 Ringsaker	-	-	-	-	-	-	-	38 179	731 980	19	731 980
15 Løten	-	-	-	-	-	-	-	16 770	392 065	23	392 065
17 Stange	-	-	-	-	-	-	-	3 534	106 100	30	106 100
18 Nord-Odal	-	-	-	-	-	-	-	1 075	9 976	9	9 976
19 Sør-Odal	-	-	-	-	-	-	-	3 631	125 750	35	125 750
20 Eidskog	-	-	-	-	735	14 950	20	4 395	72 620	17	87 570
23 Grue	-	-	-	-	-	-	-	10 031	224 390	22	224 390
25 Åsnes	-	-	-	-	-	-	-	13 852	206 728	15	206 728
26 Våler	-	-	-	-	510	7 600	15	18 569	264 956	14	272 556
27 Elverum	-	-	-	-	-	-	-	93 880	1 602 891	17	1 602 891
28 Trysil	-	-	-	-	-	-	-	17 757	282 737	16	282 737
29 Åmot	-	-	-	-	100	1 000	10	17 665	267 221	15	268 221
30 Stor-Elvdal	-	-	-	-	-	-	-	300	3 750	13	3 750
32 Rendalen	-	-	-	-	550	13 500	25	250	7 950	32	21 450
34 Engerdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36 Tolga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37 Tynset	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38 Alvdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41 Os	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum 2017	-	-	-	-	1 895	37 050	20	251 465	4 642 139	18	4 679 189
Sum 2016	-	-	-	-	13 373	377 272	28	210 486	3 427 129	16	3 804 401
Sum 2015	-	-	-	-	1 720	30 700	18	220 383	3 588 112	16	3 618 812
Sum 2014	-	-	-	-	6 450	104 624	16	166 636	2 714 426	16	2 819 050

Gjødsling 2017

Kommune	011 Gjødsling fastmark					Total- kostnad	Klima- tilskudd
	Kilo	Dekar	Kostnad	Kilo/dekar	Kr/dekar		
02 Kongsvinger	107 395	1 995	652 158	54	327	652 158	260 862
03 Hamar	83 215	1 513	494 122	55	327	494 122	197 648
12 Ringsaker	144 705	2 631	854 433	55	325	854 433	341 770
15 Løten	89 540	1 628	529 570	55	325	529 570	211 828
17 Stange	124 485	2 276	745 443	55	328	745 443	298 175
18 Nord-Odal	55 280	987	337 875	56	342	337 875	135 150
19 Sør-Odal	45 978	837	289 163	55	345	289 163	115 662
20 Eidskog	7 645	139	49 345	55	355	49 345	19 738
23 Grue	263 425	4 939	1 639 293	53	332	1 639 293	655 717
25 Åsnes	196 587	3 533	1 201 466	56	340	1 201 466	560 808
26 Våler	203 302	3 733	1 315 158	54	352	1 315 158	526 061
27 Elverum	496 160	9 043	3 077 930	55	340	3 077 930	1 231 171
28 Trysil	297 610	5 286	1 757 227	56	332	1 867 727	702 890
29 Åmot	290 695	5 291	1 755 415	55	332	1 755 415	702 165
30 Stor-Elvdal	155 485	2 827	945 620	55	334	945 620	378 248
32 Rendalen	85 905	1 594	557 383	54	350	557 383	222 950
34 Engerdal	-	-	-	-	-	-	-
36 Tolga	600	20	3 314	30	166	3 314	1 325
37 Tynset	133 670	2 431	820 540	55	338	820 540	328 216
38 Alvdal	38 325	697	246 825	55	354	246 825	98 730
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	-
41 Os	-	-	-	-	-	-	-
Sum 2017	2 820 007	51 400	17 272 280	55	336	17 382 780	6 989 114
Sum 2016	3 188 412	58 231	18 843 065	55	324	18 843 065	7 431 453
Sum 2015	328 350	6 210	1 765 247	53	284	1 765 247	-
Sum 2014	176 000	3 302	867 554	53	263	867 554	-

Skogkultur 2017, foryngelse I

Kommune	100 Flaterydding			101 Markberedning			102 Kjemisk behandling, forarb.			103 Inngjerding			Total- kostnad
	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	
02 Kongsvinger	286	14 950	52	1 805	583 255	323	-	-	-	-	-	-	598 205
03 Hamar	-	-	-	369	150 604	408	-	-	-	-	-	-	150 604
12 Ringsaker	-	-	-	2 412	777 661	322	8	3 040	380	-	-	-	780 701
15 Løten	-	-	-	793	263 730	333	-	-	-	-	-	-	263 730
17 Stange	-	-	-	2 357	779 473	331	-	-	-	-	-	-	779 473
18 Nord-Odal	-	-	-	1 204	524 080	435	-	-	-	-	-	-	524 080
19 Sør-Odal	-	-	-	1 045	295 329	283	8	1 200	150	-	-	-	296 529
20 Eidskog	78	12 300	158	383	129 900	339	-	-	-	-	-	-	142 200
23 Grue	310	29 415	95	1 487	447 738	301	-	-	-	-	-	-	477 153
25 Åsnes	74	14 390	194	1 501	495 595	330	10	2 200	220	-	-	-	512 185
26 Våler	4	700	175	1 523	550 849	362	-	-	-	-	-	-	551 549
27 Elverum	341	67 756	199	5 831	2 086 155	358	-	-	-	-	-	-	2 153 911
28 Trysil	91	7 350	81	9 064	2 148 723	237	-	-	-	-	-	-	2 156 073
29 Åmot	149	9 845	66	2 907	812 963	280	-	-	-	-	-	-	812 963
30 Stor-Elvdal	185	11 470	62	3 078	901 956	293	-	-	-	-	-	-	913 426
32 Rendalen	37	4 500	122	766	226 331	295	-	-	-	-	-	-	230 831
34 Engerdal	-	-	-	965	219 166	227	-	-	-	-	-	-	219 166
36 Tolga	-	-	-	302	94 866	314	-	-	-	-	-	-	94 866
37 Tynset	36	2 000	56	1 215	400 573	330	-	-	-	-	-	-	402 573
38 Alvdal	-	-	-	173	58 015	335	-	-	-	-	-	-	58 015
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
41 Os	-	-	-	225	74 025	329	-	-	-	-	-	-	74 025
Sum 2017	1 591	174 676	110	39 405	12 020 987	305	26	6 440	248	-	-	-	12 192 258
Sum 2016	1 097	138 253	126	41 539	11 602 090	279	-	-	-	10	1 680	168	11 742 023
Sum 2015	2 172	265 503	122	46 880	12 224 659	261	35	5 786	165	-	-	-	12 495 948
Sum 2014	581	92 219	159	46 101	11 567 920	251	-	-	-	-	-	-	11 660 139

Skogkultur 2017, foryngelse II, forts. neste side

Kommune	110 Plantekjøp			120 Nyplanting						Klima- tilskudd
	Planter	Kostnad	Kr/plante	tilskudd	Dekar	Kostnad	Pl./dekar	Kr/plante	Kr/dekar	
02 Kongsvinger	-	-	-	924 221	4 366	4 151 933	212	4,49	951	521 345
03 Hamar	-	-	-	362 410	1 713	1 754 454	212	4,84	1 024	291 434
12 Ringsaker	-	-	-	1 248 998	5 474	6 140 613	228	4,92	1 122	956 402
15 Løten	-	-	-	429 509	2 139	1 993 378	201	4,64	932	222 542
17 Stange	-	-	-	138 181	631	750 349	219	5,43	1 189	75 871
18 Nord-Odal	-	-	-	420 840	1 949	2 162 057	216	5,14	1 109	227 135
19 Sør-Odal	-	-	-	395 403	1 902	1 770 398	208	4,48	931	198 450
20 Eidskog	-	-	-	385 754	2 022	1 743 703	191	4,52	862	199 302
23 Grue	-	-	-	508 602	2 279	2 169 671	223	4,27	952	292 477
25 Åsnes	-	-	-	587 590	2 808	2 493 042	209	4,24	888	320 800
26 Våler	-	-	-	571 006	2 869	2 380 051	199	4,17	830	358 662
27 Elverum	-	-	-	1 186 840	5 744	5 458 450	207	4,60	950	884 691
28 Trysil	-	-	-	1 141 368	6 589	5 113 354	173	4,48	776	889 417
29 Åmot	-	-	-	785 251	3 800	3 429 802	207	4,37	903	582 255
30 Stor-Elvdal	-	-	-	556 425	3 305	2 567 310	168	4,61	777	383 760
32 Rendalen	-	-	-	394 515	2 029	1 807 149	194	4,58	891	277 157
34 Engerdal	-	-	-	55 177	314	187 438	176	3,40	597	40 363
36 Tolga	-	-	-	18 590	110	99 788	169	5,37	907	22 593
37 Tynset	-	-	-	123 780	757	601 405	164	4,86	794	123 353
38 Alvdal	-	-	-	58 583	367	306 070	160	5,22	834	63 998
39 Folldal	-	-	-	2 500	14	12 125	179	4,85	866	2 638
41 Os	-	-	-	240	1	1 044	240	4,35	1 044	-
Sum 2017	-	-	-	10 295 783	51 182	47 093 584	201	4,57	920	6 934 645
Sum 2016	-	-	2,21	9 625 161	49 431	43 712 029	195	4,54	884	5 035 448
Sum 2015	7 787 767	16 925 030	2,17	7 912 062	44 290	20 212 347	179	2,55	845	-
Sum 2014	6 779 058	13 737 104	2,03	7 377 311	41 487	19 299 713	178	2,62	826	-

Skogkultur 2017, foryngelse II, forts. fra forrige side

Kommune	122 Såing				130 Suppleringsplanting			Total- kostnad	Klima- tilskudd
	Gram	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Stykk	Kostnad	Kr/plante		
02 Kongsvinger	5 160	259	72 240		48 254	225 265	4,67	4 449 438	34 778
03 Hamar	-	-	-	-	10 920	60 468	5,54	1 814 922	22 734
12 Ringsaker	-	-	-	-	101 249	582 242	5,75	6 722 855	194 173
15 Løten	-	-	-	-	5 500	32 868	5,98	2 026 246	15 139
17 Stange	-	-	-	-	9 300	49 175	5,29	799 524	15 709
18 Nord-Odal	-	-	-	-	33 422	170 546	5,10	2 332 603	39 733
19 Sør-Odal	-	-	-	-	27 291	120 838	4,43	1 891 236	24 405
20 Eidskog	-	-	-	-	2 050	13 782	6,72	1 757 485	7 475
23 Grue	-	-	-	-	56 556	295 073	5,22	2 464 744	79 128
25 Åsnes	8 400	479	114 377	239	36 220	172 156	4,75	2 779 575	54 006
26 Våler	6 910	370	94 240	255	24 360	127 185	5,22	2 601 476	46 425
27 Elverum	180	9	2 100	233	62 330	342 446	5,49	5 802 996	79 015
28 Trysil	80	8	1 200	150	53 650	267 081	4,98	5 381 635	89 776
29 Åmot	-	-	-	-	112 435	627 844	5,58	4 057 646	137 372
30 Stor-Elvdal	2 100	135	29 715	220	5 660	32 780	5,79	2 629 805	17 946
32 Rendalen	-	-	-	-	32 040	102 641	3,20	1 909 790	43 962
34 Engerdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36 Tolga	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37 Tynset	-	-	-	-	6 080	33 177	5,46	634 582	17 405
38 Alvdal	-	-	-	-	7 550	41 648	5,52	347 718	16 931
39 Folldal	-	-	-	-	500	2 425	4,85	14 550	1 309
41 Os	-	-	-	-	-	-	-	1 044	-
Sum 2017	22 830	1 260	313 872	249	635 367	3 299 640	5,19	50 419 870	937 421
Sum 2016	47 070	2 411	634 485	263	351 701	2 195 655	6,24	2 830 140	-
Sum 2015	30 952	1 802	426 833	237	277 252	894 437	3,23	38 458 647	-
Sum 2014	31 210	1 596	416 281	261	388 141	1 101 186	2,84	34 554 284	-

Skogkultur 2017, foryngelse III

Kommune	Nyplanting, suppleringsplanting og juletreplanting fordelt på treslag						Totalt antall
	Gran	Furu	Contorta	Bjørk	Andre bar	Andre lauv	
02 Kongsvinger	961 475	11 000	-	-	-	-	972 475
03 Hamar	373 331	-	-	-	-	-	373 331
12 Ringsaker	1 346 525	-	-	3 812	-	-	1 350 337
15 Løten	435 099	-	-	-	-	-	435 099
17 Stange	147 751	-	-	-	-	-	147 751
18 Nord-Odal	374 354	79 908	-	-	-	-	454 262
19 Sør-Odal	422 694	-	-	-	855	-	423 549
20 Eidskog	387 804	-	-	-	255	-	388 059
23 Grue	569 658	-	-	-	-	-	569 658
25 Åsnes	586 610	37 200	-	-	-	-	623 810
26 Våler	591 746	4 220	-	-	-	-	595 966
27 Elverum	1 201 926	47 964	-	-	-	-	1 249 890
28 Trysil	985 749	209 269	-	-	-	-	1 195 018
29 Åmot	743 711	153 975	-	-	-	-	897 686
30 Stor-Elvdal	441 000	121 085	-	-	-	-	562 085
32 Rendalen	348 686	77 870	-	-	2 080	-	428 636
34 Engerdal	-	55 177	-	-	-	-	55 177
36 Tolga	-	18 590	-	-	-	-	18 590
37 Tynset	90 050	39 810	-	-	-	-	129 860
38 Alvdal	54 733	11 400	-	-	-	-	66 133
39 Folldal	3 000	-	-	-	-	-	3 000
41 Os	240	-	-	-	-	-	240
Sum 2017	10 066 142	867 468	-	3 812	3 190	-	10 940 612
Sum 2016	9 255 930	712 652	2 970	5 010	100	200	9 976 862
Sum 2015	7 864 515	294 479	55 295	2 375	65 485	4 200	8 286 349
Sum 2014	7 584 506	161 296	14 000	5 150	-	500	7 765 452

Skogkultur 2017, juletre og pyntegrønt

Kommune	125 Etablering juletreproduksjon				126 Pyntegrøntproduksjon			Total- kostnad
	Antall	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	
02 Kongsvinger	-	-	-	-	-	-	-	-
03 Hamar	-	1	2 400	2 400	-	-	-	2 400
12 Ringsaker	90	1	351	351	-	-	-	351
15 Løten	90	1	600	600	-	-	-	600
17 Stange	270	12	2 619	218	-	-	-	2 619
18 Nord-Odal	-	-	-	-	-	-	-	-
19 Sør-Odal	855	2	4 275	2 138	-	-	-	4 275
20 Eidskog	255	1	1 275	1 275	-	-	-	1 275
23 Grue	4 500	5	16 858	3 372	-	-	-	16 858
25 Åsnes	-	-	-	-	-	-	-	-
26 Våler	600	2	6 365	3 183	-	-	-	6 365
27 Elverum	720	3	6 624	2 208	-	-	-	6 624
28 Trysil	-	-	-	-	-	-	-	-
29 Åmot	-	-	-	-	-	-	-	-
30 Stor-Elvdal	-	-	-	-	-	-	-	-
32 Rendalen	2 081	23	50 550	2 198	-	-	-	50 550
34 Engerdal	-	-	-	-	-	-	-	-
36 Tolga	-	-	-	-	-	-	-	-
37 Tynset	-	-	-	-	-	-	-	-
38 Alvdal	-	-	-	-	-	-	-	-
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	-	-
41 Os	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum 2017	9 461	51	91 917	1 802	-	-	-	91 917
Sum 2016	42 280	120	178 819	1 490	-	-	-	178 819
Sum 2015	97 035	153	321 936	2 104	-	-	-	321 936
Sum 2014	59 215	102	285 632	2 800	20	1 000	50	286 632

Skogkultur 2017, ungskogpleie

Kommune	131 Mek. etterarbeid			132 Kjemisk beh. etterarbeid			133 Avstandsregulering			Total- kostnad
	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	
02 Kongsvinger	111	10 640	96	-	-	-	5 976	2 299 555	385	2 310 195
03 Hamar	-	-	-	-	-	-	1 642	603 898	368	603 898
12 Ringsaker	30	8 250	275	-	-	-	3 358	967 254	288	975 504
15 Løten	-	-	-	-	-	-	1 088	439 823	404	439 823
17 Stange	69	13 800	200	10	5 069	507	3 941	1 707 045	433	1 725 914
18 Nord-Odal	9	1 200	133	-	-	-	3 404	1 222 858	359	1 224 058
19 Sør-Odal	-	-	-	-	-	-	2 598	1 003 819	386	1 003 819
20 Eidskog	-	-	-	-	-	-	4 807	1 736 455	361	1 736 455
23 Grue	-	-	-	-	-	-	8 422	2 906 481	345	2 906 481
25 Åsnes	13	1 430	110	-	-	-	7 513	2 769 592	369	2 771 022
26 Våler	-	-	-	-	-	-	3 272	1 106 913	338	1 106 913
27 Elverum	21	6 750	321	-	-	-	3 412	1 250 033	366	1 256 783
28 Trysil	4	800	200	-	-	-	3 379	950 208	281	951 008
29 Åmot	-	-	-	-	-	-	3 128	1 053 056	337	1 053 056
30 Stor-Elvdal	10	4 000	400	-	-	-	4 082	1 349 090	330	1 353 090
32 Rendalen	7	11 200	1 600	-	-	-	1 079	343 345	318	354 545
34 Engerdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36 Tolga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37 Tynset	-	-	-	-	-	-	672	264 270	393	264 270
38 Alvdal	63	2 185	35	-	-	-	616	227 075	369	229 260
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	33	11 650	353	11 650
41 Os	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum 2017	337	60 255	179	10	5 069	507	62 422	22 212 420	356	22 277 744
Sum 2016	311	83 000	267	105	35 906	342	64 875	22 444 205	346	22 563 111
Sum 2015	163	70 288	431	119	40 982	344	68 118	23 146 162	340	23 257 432
Sum 2014	125	32 832	263	346	119 255	345	69 209	23 234 249	336	23 386 336

Skogkultur 2017, bestandspleie mv.

Kommune	140 Underskudd tynning			141 Stammekvisting			142 Skadeforebygg. tiltak			143 Forhåndsrydding			Total- kostnad
	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	Dekar	Kostnad	Kr/dekar	
02 Kongsvinger	-	-	-	-	-	-	96	6 900	72	5 743	1 551 931	270	1 558 831
03 Hamar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2 310	330	2 310
12 Ringsaker	70	41 596	594	-	-	-	-	-	-	422	140 235	332	181 831
15 Løten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	724	280 750	388	280 750
17 Stange	-	-	-	-	-	-	-	-	-	465	163 264	351	163 264
18 Nord-Odal	-	-	-	12	660	55	55	2 500	45	129	36 416	282	39 576
19 Sør-Odal	-	-	-	-	-	-	142	11 621	82	1 402	367 201	262	378 822
20 Eidskog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 207	821 821	195	821 821
23 Grue	206	55 520	270	-	-	-	-	-	-	5 179	1 384 607	267	1 440 127
25 Åsnes	-	-	-	10	2 750	275	-	-	-	6 832	1 660 461	243	1 663 211
26 Våler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 186	585 383	268	585 383
27 Elverum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 772	539 926	305	539 926
28 Trysil	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	10 200	340	10 200
29 Åmot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 582	523 143	331	523 143
30 Stor-Elvdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	628	188 291	300	188 291
32 Rendalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	801	221 533	277	221 533
34 Engerdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36 Tolga	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37 Tynset	17	3 853	227	-	-	-	-	-	-	177	42 620	241	46 473
38 Alvdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	431	74 700	173	74 700
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41 Os	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum 2017	293	100 969	345	22	3 410	155	293	21 021	72	32 717	8 594 792	263	8 720 192
Sum 2016	676	128 536	190	37	34 465	931	289	22 194	77	31 786	8 220 660	259	8 405 855
Sum 2015	240	59 378	247	197	60 810	309	297	54 332	183	30 142	7 190 844	239	7 365 364
Sum 2014	62	18 695	302	159	88 970	560	65	4 800	74	29 226	7 813 193	267	7 925 658

Diverse formål 2017 – Skogbruksplan, forsikring, bioenergitiltak, miljøtiltak mv.

Kommune	320	360	361	362	371	500	Total-
	Skogbruksplan	Skogforsikring	Grensearbeid	Kurs	Bioenergitiltak	Miljøtiltak	
	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	kostnad
02 Kongsvinger	71 156	101 359	3 120	9 830	-	8 140	193 605
03 Hamar	-	1 761	-	-	-	-	1 761
12 Ringsaker	9 324	12 449	-	2 900	-	-	24 673
15 Løten	-	-	-	-	-	-	-
17 Stange	4 820	14 872	-	-	-	-	19 692
18 Nord-Odal	3 029 528	53 888	-	11 530	-	4 063	3 099 009
19 Sør-Odal	18 382	24 982	-	4 220	-	-	47 584
20 Eidskog	9 820	109 451	-	-	-	-	119 271
23 Grue	80 045	107 927	-	-	-	-	187 972
25 Åsnes	64 677	154 859	12 839	2 100	-	3 000	237 475
26 Våler	28 439	35 886	11 444	-	-	-	75 769
27 Elverum	10 454	148 834	-	1 900	-	3 000	164 188
28 Trysil	29 036	185 339	-	2 000	-	-	216 375
29 Åmot	115 620	106 480	-	-	-	-	222 100
30 Stor-Elvdal	218 710	43 087	-	-	-	-	261 797
32 Rendalen	21 140	87 943	-	10 540	-	-	119 623
34 Engerdal	-	18 616	-	-	-	-	18 616
36 Tolga	6 563	4 150	-	-	-	-	10 713
37 Tynset	668	10 385	-	-	-	-	11 053
38 Alvdal	4 000	8 899	-	-	-	-	12 899
39 Folldal	2 800	1 274	-	-	-	-	4 074
41 Os	-	1 502	-	-	-	-	1 502
Sum 2017	3 725 181	1 233 943	27 403	45 020	-	18 203	5 049 750
Sum 2016	2 573 163	1 159 490	131 315	47 435	-	126 657	4 038 060
Sum 2015	5 645 457	1 190 544	171 096	96 012	710 311	95 360	7 908 780
Sum 2014	4 331 459	1 077 495	65 559	36 675	528 930	54 386	6 094 504

Skogsveger 2017, fordelt på tiltak og vegklasse – finansiert med skogfond

Kommune	400 Bilveg nyanlegg	401 Bilveg ombygging	402/403 Tr.veg/vinterb. nyanlegg	404 Traktor- /vinterbilveg ombygging	421 Enkel veg/ driftsveg	422 Vegvedlikehold	423 Innkjøp i skogsveg	Total-
	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	Kostnad	kostnad
02 Kongsvinger	1 417 007	297 539	134 050	-	-	1 661 364	-	3 509 960
03 Hamar	-	171 000	-	-	-	123 846	-	294 846
12 Ringsaker	17 672	106 980	-	19 600	-	158 006	127 089	429 347
15 Løten	-	2 295 785	-	-	-	53 501	-	2 349 286
17 Stange	182 000	556 486	252 739	-	-	411 613	-	1 402 838
18 Nord-Odal	-	298 028	-	-	6 250	470 557	-	774 835
19 Sør-Odal	1 155 912	332 294	3 375	-	-	573 220	11 200	2 076 001
20 Eidskog	1 281	162 283	-	-	-	675 847	-	839 412
23 Grue	5 425	1 406 096	2 880	-	-	1 314 336	-	2 728 736
25 Åsnes	502 615	2 242 611	27 240	48 050	-	1 653 633	-	4 474 149
26 Våler	528 662	206 341	86 040	-	-	1 182 340	-	2 003 383
27 Elverum	682 142	1 407 206	40 760	123 940	15 508	2 758 377	75 900	5 103 833
28 Trysil	1 062 336	26 588	166 483	-	8 075	1 230 067	9 092	2 502 641
29 Åmot	1 493 907	515 924	-	51 180	-	1 228 975	-	3 289 986
30 Stor-Elvdal	1 018 315	70 986	3 367	-	126 892	742 328	-	1 961 889
32 Rendalen	225 034	435 131	198 681	-	53 200	1 081 085	-	1 993 131
34 Engerdal	128 520	-	-	-	-	-	-	128 520
36 Tolga	-	-	-	-	-	-	-	-
37 Tynset	-	199 508	-	-	-	235 915	-	435 423
38 Alvdal	-	-	105 938	-	22 800	59 919	-	188 657
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	-	-
41 Os	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum 2017	8 420 828	10 730 787	1 021 552	242 770	232 725	15 614 930	223 281	36 486 873
Sum 2016	9 051 441	17 659 216	586 955	196 544	270 628	19 671 454	38 821	47 475 059
Sum 2015	10 150 546	11 646 132	875 333	216 306	68 516	18 113 662	492 862	41 563 357
Sum 2014	11 358 453	7 324 847	1 513 158	678 158	152 768	19 554 417	170 535	40 752 336

Skogsbil- og traktorveger 2017, ferdig godkjente

Ferdig godkjent 2016	Antall	Veglengde meter	Tilskudd ¹⁾ kr	Kostnad kr	Tilskudd %	Gj.snittskostnad kr per meter
Nybygde skogsbilveger						
LUF-tilskudd	22	20 166	2 402 613	9 465 573	25	469
Uten tilskudd	2	1 060		360 000		340
Sum 2017	24	21 226	2 402 613	9 825 573	-	463
Sum 2016	23	30 500	2 793 893	10 432 398	-	342
Sum 2015	26	16 483	2 325 044	7 948 982	-	482
Sum 2014	16	9 694	994 978	4 648 408	-	480
Ombygde skogsbilveger						
LUF-tilskudd – veger	56	73 461	5 470 818	20 552 290	27	280
Uten tilskudd	6	2 550		427 500	-	168
Sum 2017	57	76 011	5 470 818	20 979 790	-	276
Sum 2016	57	63 692	6 484 679	19 259 697	-	302
Sum 2015	84	42 929	5 048 907	14 908 902	-	347
Sum 2014	43	31 063	2 468 719	9 132 292	-	294
Nybygde traktorveger						
LUF-tilskudd traktorveg	1	90	3 750	19 700	19	219
Uten tilskudd	29	15 870		1 025 818	-	65
Sum 2017	30	15 960	3 750	1 045 518	-	66
Sum 2016	13	3 920	3 750	342 723	-	87
Sum 2015	24	12 870	16282	603 106	-	47
Sum 2014	23	12 760	-	953 888	-	75
Ombygde traktorveger						
Uten tilskudd	3	2 160	-	47 500	-	86
Sum 2017	3	2 160	-	47 500	-	86
Sum 2016	4	2 316	-	199 788	-	64
Sum 2015	4	2 316	-	199 788	-	56
Sum 2014	9	4 080	-	228 100	-	60

Merknad

¹⁾ Tilskudd til veger her på side 65 avviker fra tilskudd til veger på side 48. Side 65 viser hva som er brukt til veger som er ferdiggodkjent. Side 48 hva som er godskrevet skogeiernes skogfondkonti.

Her kan det være forskyvning mellom de enkelte regnskapsår.

Avvirkning 2017 (i kubikkmeter) fordelt på størrelsesgrupper

Eiendomsstørrelse i dekar	< 99	100 - 249	250 - 499	500 - 999	1.000 - 1.999	2.000 - 4.999	5.000 - 9.999	10.000 - 19.999	> 20.000	Totalt
Nr Kommune										
02 Kongsvinger	13 574	20 862	19 508	38 003	39 708	52 006	10695	8 788	72 568	275 712
03 Hamar	8 843	11 740	7 660	19 547	-	-	-	-	16 717	64 507
12 Ringsaker	23 143	31 270	38 060	56 565	36 141	13 754	-	6 857	62 475	268 265
15 Løten	8 537	9 058	6 575	1 030	13	-	-	-	79 565	104 778
17 Stange	14 899	21 036	12 097	4 564	11 863	6 881	-	4 106	92 820	168 266
18 Nord-Odal	12 461	8 931	1 912	3 641	9 838	26 723	12720	16 096	41 498	133 820
19 Sør-Odal	5 250	10 320	10 473	15 655	26 803	30 229	1953	-	21 657	122 340
20 Eidskog	9 680	17 770	15 392	16 621	19 219	12 409	3735	28 030	29 146	152 002
23 Grue	7 624	13 994	10 050	11 889	21 620	25 165	11149	52 483	43 678	197 652
25 Åsnes	24 786	16 548	13 902	15 132	27 683	70 097	27669	18 212	63 272	277 301
26 Våler	5 404	10 198	4 153	9 790	17 171	18 752	21333	1 647	73 314	161 762
27 Elverum	25 203	10 445	19 539	26 591	31 587	38 912	63531	30 893	44 955	291 656
28 Trysil	13 372	12 781	11 004	23 645	12 660	27 813	37110	22 890	87 623	248 898
29 Åmot	9 162	2 626	6 023	15 390	22 007	24 720	18395	59 018	58 112	215 453
30 Stor-Elvdal	1 887	-	183	2 599	11 183	19 168	4064	13 059	67 499	119 642
32 Rendalen	820	1 809	2 896	2 446	7 451	11 036	15482	10 658	33 768	86 366
34 Engerdal	735	2 071	740	4 008	3 358	5 459	1830	-	9 764	27 965
36 Tolga	187	702	385	697	1 044	375	-	-	-	3 390
37 Tynset	2 297	3 930	1 725	9 481	6 535	2 775	-	2 559	-	29 302
38 Alvdal	-	550	9 310	2 886	9 883	8 655	889	-	-	32 173
39 Folldal	-	112	69	-	2 747	586	-	-	-	3 514
41 Os	157	-	49	111	-	-	-	-	-	317
Totalt	188 021	206 753	191 705	280 291	318 514	395 515	230 555	275 296	898 431	2 985 081
Prosent av totalt	6	7	6	9	11	13	8	9	30	100
Antall eiere	460	401	323	329	314	310	106	79	73	2 395
med avvirkning (%)	19	16	13	14	13	13	4	3	3	100

Avvirking 2017 (i kubikkmeter og bruttoverdi) fordelt på eierkategorier

Kommune	Privat og kommune		Allmenninger		Stat- og OF-skoger		Totalt		Snittpriser
	Kubikkmeter	Kroner	Kubikkmeter	Kroner	Kubikkmeter	Kroner	Kubikkmeter	Kroner	
02 Kongsvinger	245 878	92 448 472	-	-	29 834	10 010 107	275 712	102 458 579	372
03 Hamar	47 790	15 514 979	16 717	5 046 558	-	-	64 507	20 561 537	319
12 Ringsaker	218 298	74 465 265	49 967	19 457 748	-	-	268 265	93 923 013	350
15 Løten	25 213	8 670 684	49 103	17 652 088	30 462	11 274 338	104 778	37 597 110	359
17 Stange	71 340	22 516 986	92 820	33 789 780	4 106	1 226 651	168 266	57 533 417	342
18 Nord-Odal	118 667	45 701 783	-	-	15 153	5 791 765	133 820	51 493 548	385
19 Sør-Odal	116 867	42 906 087	-	-	5 473	2 076 783	122 340	44 982 870	368
20 Eidskog	152 002	57 849 589	-	-	-	-	152 002	57 849 589	381
23 Grue	184 408	70 441 696	-	-	13 244	5 102 798	197 652	75 544 494	382
25 Åsnes	255 888	96 096 185	-	-	21 413	6 877 868	277 301	102 974 053	371
26 Våler	132 425	47 548 056	-	-	29 337	7 423 034	161 762	54 971 090	340
27 Elverum	265 237	98 545 502	-	-	26 419	9 766 237	291 656	108 311 739	371
28 Trysil	206 142	69 213 761	-	-	42 756	14 936 218	248 898	84 149 979	338
29 Åmot	178 171	64 732 710	-	-	37 282	14 702 964	215 453	79 435 674	369
30 Stor-Elvdal	114 739	39 462 095	-	-	4 903	1 785 424	119 642	41 247 519	345
32 Rendalen	80 907	26 768 648	-	-	5 459	1 863 622	86 366	28 632 270	332
34 Engerdal	21 520	7 397 371	-	-	6 445	2 128 273	27 965	9 525 644	341
36 Tolga	3 390	1 051 195	-	-	-	-	3 390	1 051 195	310
37 Tynset	29 302	8 461 447	-	-	-	-	29 302	8 461 447	289
38 Alvdal	32 126	9 269 947	-	-	47	18 289	32 173	9 288 236	289
39 Folldal	3 514	867 855	-	-	-	-	3 514	867 855	247
41 Os	317	95 703	-	-	-	-	317	95 703	302
Sum 2017	2 504 141	900 026 016	208 607	75 946 174	272 333	94 984 371	2 985 081	1 070 956 561	359
Prosent	83,9 %	84,0 %	7,0 %	7,1 %	9,1 %	8,9 %	100,0 %	100,0 %	
Kr/m³		359		364		349		359	
Sum 2016	2 438 935	816 466 462	196 525	68 114 247	271 158	94 504 216	2 906 618	979 084 925	337
Sum 2015	2 480 507	856 727 000	181 519	65 851 280	275 833	96 249 377	2 937 859	1 018 827 657	347
Sum 2014	2 519 699	914 410 339	178 365	67 187 078	301 520	105 484 748	2 999 584	1 087 082 165	362

Gjennomsnittspriser 2017 fordelt på sortimenter

Virkeskategori	1110 Gran spesial	1140 Gran sagtømmer sams	1148 Gran annet sagtømmer	1310 Gran sams sagtømmer/ massevirke	1410 Gran massevirke	2110 Furu spesial	2140 Furu sagtømmer sams	2148 Furu annet sagtømmer	2310 Furu sams sagtømmer/ massevirke	2410 Furu massevirke	2490 Furu annet rundvirke	3400 Lauv masse- virke	3140-3310-3800 Lauv. andre sortiment
Kommune													
02 Kongsvinger	704	532	162	-	229	695	493	227	-	198	224	206	-
03 Hamar	-	482	272	-	208	-	444	93	-	208	220	212	-
12 Ringsaker	575	514	290	-	209	815	446	155	-	196	-	215	296
15 Løten	-	521	241	-	215	817	450	91	-	194	-	200	-
17 Stange	-	513	247	-	214	728	444	222	-	204	221	196	231
18 Nord-Odal	-	542	148	279	220	698	476	298	-	192	223	198	-
19 Sør-Odal	702	550	163	229	223	709	494	249	163	200	228	203	179
20 Eidskog	743	538	161	256	231	738	509	205	-	215	231	204	-
23 Grue	685	542	161	-	229	728	488	268	275	207	221	205	81
25 Åsnes	655	534	155	277	223	671	495	262	264	201	223	211	72
26 Våler	-	537	159	385	222	622	481	188	177	204	222	215	-
27 Elverum	709	542	294	304	220	626	481	238	-	196	232	207	-
28 Trysil	-	503	206	220	208	635	472	241	346	193	217	195	160
29 Åmot	698	538	174	429	212	604	481	175	448	197	221	203	-
30 Stor-Elvdal	-	508	145	354	199	627	471	276	493	181	226	206	-
32 Rendalen	-	515	136	295	200	587	447	165	449	185	223	206	-
34 Engerdal	-	485	106	-	210	721	481	113	-	203	-	222	220
36 Tolga	-	441	-	-	188	635	466	254	-	171	223	274	-
37 Tynset	-	437	132	-	182	651	410	118	-	188	224	276	-
38 Alvdal	-	437	138	-	185	676	412	112	451	175	223	281	-
39 Folldal	-	-	-	-	-	-	366	300	-	170	-	-	-
41 Os	-	-	-	-	-	-	481	113	502	169	-	-	-
Sum 2017	669	527	237	287	217	678	475	222	335	197	224	207	161
Sum 2016	666	486	233	240	208	666	469	237	397	192	223	201	218
Sum 2015	645	488	239	364	209	677	483	427	423	191	224	203	211
Sum 2014	671	518	232	361	217	673	507	249	408	198	230	220	242

Merknad: Tabellen inneholder 96,9 % av tømmer volumet registrert gjennom skogfondregnskapet.

Skogbruksplanlegging, miljøregistreringer og miljøtilskudd 2017

Skogbruksplanlegging og miljøregistreringer hvor det er søkt om tilskudd				
Kommune	Antall	Produktivt areal dekar	Kostnad kr	Tilskudd kr
18 Nord-Odal	110	373 231	3 237 365	1 294 946
Sum 2017	110	373 231	3 237 365	1 294 946
Sum 2016	58	94 653	982 756	393 102
Sum 2015	137	659 836	5 389 207	2 466 144
Sum 2014	69	255 814	3 224 960	967 487
Sum 2013	1	86 615	309 190	271 765
Sum 2012	903	1 658 582	15 357 966	6 050 475

Totalt	
Tilskudd skogbruksplaner og ressursoversikter med miljøregistreringer	1 294 946
Forprosjekt	80 000
Kurs	13 250
Samlet tilskuddsutbetaling	1 388 196

Miljøtilskudd					
Kommune	Antall eiendommer	Antall tiltaksenheter	Tilskuddsareal dekar	Tilskuddsgrunnlag kr	Utbetalt tilskudd kr
	-	-	-	-	-
Sum 2017	-	-	-	-	-
Sum 2016	7	39	308	1 453 290	61 918
Sum 2015	2	7	44	222 192	61 918
Sum 2014	6	9	177	846 307	270 490
Sum 2013	10	20	522	2 284 717	480 205
Sum 2012	11	37	516	1 636 868	311 998

Fylkesmannen i Hedmark

Statens hus, Parkgata 36/ P. b. 4034, 2306 Hamar
www.fylkesmannen.no/hedmark
e-post: fmhepost@fylkesmannen.no
telefon: 62 55 10 00